

Na osnovu člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS” br 31/2011, 112/2015 i 108/2016), člana 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS” br 14/2012, 5/2015 i 24/2017) i članova 2., 3. i 5. Uputstva o načinu na koji javna društva i pojedina lica povezana sa njima dostavljaju informacije Komisiji

Akcionarsko društvo „INFORMATIKA” ad Beograd, Jevrejska 32, mb 07024592 objavljuje

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2019 GODINU

Konsolidovani godišnji izveštaj društva „INFORMATIKA” ad Beograd za 2019 godinu, u skladu sa članom 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS” br 31/2011, 112/2015 i 108/2016) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Sl. glasnik RS” br 14/2012, 5/2015 i 24/2017) sadrži:

- 1) Konsolidovane finansijske izveštaje za 2019 godinu,
- 2) Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje za 2019 godinu,
- 3) Izveštaj o reviziji za konsolidovane finansijske izveštaje za 2019 godinu u celini,
- 4) Konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju za 2019 godinu,
- 5) Izjavu lica datu u smislu člana 50. stav 2. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala i
- 6) Odluku Skupštine akcionara o usvajanju konsolidovanog finansijskog izveštaja za 2019 godinu.

U Beogradu, 12.06.2020. godine

Finansijski direktor

Predrag Vuković

Generalni direktor

Slavoljub Kačarević

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

BILANS STANJA
KONSOLIDOVANI
na dan 31.12.2019 godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje	Početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		899.326	892.001	0
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	6	6.072	9.711	0
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patent, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005		6.072	9.711	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008				
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	7	891.836	880.147	0
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011		116.969	116.969	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	0012		644.331	655.383	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013		90.530	67.789	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014		40.006	40.006	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015				
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016				
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017				
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		0	0	0
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024	8	1.418	2.143	0
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026		151	151	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027				
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				

deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032				
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033		1.267	1.992	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036				
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041				
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				
	G. OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		1.026.506	1.138.393	0
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	9	280.419	376.656	0
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045		174.329	258.181	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046				
12	3. Gotovi proizvodi	0047				
13	4. Roba	0048		41.676	57.122	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049				
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050		64.414	61.353	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	10	492.782	385.263	0
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji – matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu – matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica	0054		2.427	0	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu – ostala povezana pravna lica	0055				
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056		472.277	357.656	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057		18.078	27.607	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059				
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	11	6.762	5.951	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061				
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	12	4.836	4.868	0
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	0064				
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		4.521	4.130	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066				
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		315	738	
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	13	197.469	356.318	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		39.490	5.587	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	14	4.748	3.750	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		1.925.832	2.030.394	0
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072				
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411–0412+0413+0414+0415–0416+0417+0420–0421) ≥ 0 = (0071–0424–0441–0442)	0401	15	1.096.038	1.083.802	0

30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		502.293	502.293	0
300	1. Akcijski kapital	0403		367.614	367.614	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadružni udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409		134.000	134.000	
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		679	679	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		33.682	33.682	
32	IV. REZERVE	0413		501	501	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414		499.376	499.376	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415				
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMPONENTI OSTALOG SVEOBUHVRATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416		1.614	1.360	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		129.164	116.674	0
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		103.920	95.794	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		25.244	20.880	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420				
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		0	0	0
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		18.341	10.993	0
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	16	12.110	10.788	0
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426		308	456	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429		11.802	10.332	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		6.231	205	0
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437				
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438				
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439	17	6.231	205	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	34(c)	81.148	83.055	

42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		730.305	852.544	0
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		12.544	2.551	0
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445				
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446				
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447				
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	17	12.544	2.551	
430	II. PRIMJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450		17.225	15.226	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	18	606.122	740.769	0
431	1. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452				
432	2. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u zemlji	0454				
434	4. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455				
435	5. Dobavljači u zemlji	0456		429.052	313.040	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457		176.130	427.072	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458		940	657	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	19	29.087	25.748	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460		35.857	47.900	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461		6.335	3.254	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462		23.135	17.096	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415- 0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		1.925.832	2.030.394	0
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465				

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i 144/2014) preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

BILANS USPEHA

KONSOLIDOVANI

za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	20	3.305.479	3.107.110
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE	1002		193.474	206.077
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007		193.436	178.446
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		38	27.631
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		3.084.986	2.894.864
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		60.640	34.152
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		2.979.513	2.790.451
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom	1015		44.833	70.261
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I	1016		720	5
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017		26.299	6.164
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+)	1018		3.263.387	3.086.694
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	21	153.072	163.603
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		15.207	47.129
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	22	1.976.816	2.232.358
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024		10.887	10.915
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI	1025	23	303.503	278.205
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	24	693.043	303.133
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	25	40.485	29.259
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	26	1.917	186
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	27	98.871	116.164
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		42.092	20.416
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	28	24.932	20.969
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		0	0

660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034			
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035			
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037			
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038		758	549
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039		24.174	20.420
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	29	32.067	15.403
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1041		0	0
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	1042			
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046		4.145	3.989
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047		27.922	11.414
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032–1040)	1048			5.566
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040–1032)	1049		7.135	
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	30	69	746
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	31	7.561	5.963
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	32	7.847	4.820
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	33	5.573	636
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030–1031+1048–1049+1050–1051+1052–1053)	1054		29.739	24.949
	LI. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031–1030+1049–1048+1051–1050+1053–1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		169	1.031
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054–1055+1056–1057)	1058		29.570	23.918
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055–1054+1057–1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	34	6.188	2.450
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	34		588
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	34	1.862	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058–1059–1060–1061+1062)	1064		25.244	20.880
	T. NETO GUBITAK (1059–1058+1060+1061–1062)	1065			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1068	36	140	116
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1069			

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik				
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.			
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32			

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
KONSOLIDOVANI
u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	4.346.065	3.807.431
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	4.345.307	3.807.431
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	758	0
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004		0
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	4.453.333	3.468.571
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	3.736.987	2.784.884
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	293.871	273.109
3. Plaćene kamate	3008	4.144	3.951
4. Porez na dobitak	3009	342	4.476
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	417.989	402.151
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011		338.860
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	107.268	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	358	1.284
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		0
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	358	0
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		1.284
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		0
5. Primljene dividende	3018		0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	38.443	5.903
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		0
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	38.443	5.903
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		0
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023		

IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	38.085	4.619
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025		0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	13.173	12.046
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036	1.397	2.790
6. Isplaćene dividende	3037	11.776	9.256
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	13.173	12.046
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	4.346.423	3.808.715
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	4.504.949	3.486.520
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3040–3041)	3042		322.195
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041–3040)	3043	158.526	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	356.318	35.275
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	0	0
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	323	1.152
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042–3043+3044+3045–3046)	3047	197.469	356.318

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", 6p. 95/2014 i 144/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv	INFORMATIKA a.d.				
Sedište	Beograd, Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
KONSOLIDOVANI
za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Redni broj	OPIS	Komponente kapitala					
		AOP	30	AOP	31	AOP	32
			Osnovni kapital		Upisani a neuplaćeni kapital		Rezerve
1	2		3		4		5
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037	
	b) potražni saldo računa	4002	502.293	4020		4038	501
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a + 2a - 2b) ≥ 0	4005		4023		4041	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b - 2a + 2b) ≥ 0	4006	502.293	4024		4042	501
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa (3a + 4a - 4b) ≥ 0	4009		4027		4045	
	b) potražni saldo računa (3b - 4a + 4b) ≥ 0	4010	502.293	4028		4046	501
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a + 6a - 6b) ≥ 0	4013		4031		4049	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b - 6a + 6b) ≥ 0	4014	502.293	4032		4050	501
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2018.						
	a) dugovni saldo računa (7a + 8a - 8b) ≥ 0	4017		4035		4053	
	b) potražni saldo računa (7b - 8a + 8b) ≥ 0	4018	502.293	4036		4054	501

Redni broj	OPIS	Komponente kapitala					
		AOP	35	AOP	047 i 237	AOP	34
			Gubitak		Otkupljene sopstvene akcije		Neraspoređeni dobitak
1	2		6		7		8
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) dugovni saldo računa	4055		4073	33.682	4091	
	b) potražni saldo računa	4056		4074		4092	106.423
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4057		4075		4093	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4058		4076		4094	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa ($1a + 2a - 2b \geq 0$)	4059		4077	33.682	4095	
	b) korigovani potražni saldo računa ($1b - 2a + 2b \geq 0$)	4060		4078		4096	106.423
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4061		4079		4097	10.629
	b) promet na potražnoj strani računa	4062		4080		4098	20.880
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2017.						
	a) dugovni saldo računa ($3a + 4a - 4b \geq 0$)	4063		4081	33.682	4099	
	b) potražni saldo računa ($3b - 4a + 4b \geq 0$)	4064		4082		4100	116.674
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4065		4083		4101	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4066		4084		4102	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godina na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa ($5a + 6a - 6b \geq 0$)	4067		4085	33.682	4103	
	b) korigovani potražni saldo računa ($5b - 6a + 6b \geq 0$)	4068		4086		4104	116.674
8.	Promene u tekućoj 2018. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4069		4087		4105	12.754
	b) promet na potražnoj strani računa	4070		4088		4106	25.244
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2018.						
	a) dugovni saldo računa ($7a + 8a - 8b \geq 0$)	4071		4089	33.682	4107	
	b) potražni saldo računa ($7b - 8a + 8b \geq 0$)	4072		4090		4108	129.164

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata					
		AOP	330	AOP	331	AOP	332
			Revalorizacije rezerve		Aktuarski dobici ili gubici		Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala
1	2		9		10		11
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) dugovni saldo računa	4109		4127	1.743	4145	
	b) potražni saldo računa	4110	499.376	4128		4146	
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4111		4129		4147	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4112		4130		4148	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a + 2a - 2b) ≥ 0	4113		4131	1.743	4149	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b - 2a + 2b) ≥ 0	4114	499.376	4132		4150	
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4115		4133		4151	
	b) promet na potražnoj strani računa	4116		4134	383	4152	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa (3a + 4a - 4b) ≥ 0	4117		4135	1.360	4153	
	b) potražni saldo računa (3b - 4a + 4b) ≥ 0	4118	499.376	4136		4154	
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4119		4137		4155	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4120		4138		4156	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a + 6a - 6b) ≥ 0	4121		4139	1.360	4157	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b - 6a + 6b) ≥ 0	4122	499.376	4140		4158	
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4123		4141	299	4159	
	b) promet na potražnoj strani računa	4124		4142	45	4160	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2016.						
	a) dugovni saldo računa (7a + 8a - 8b) ≥ 0	4125		4143	1.614	4161	
	b) potražni saldo računa (7b - 8a + 8b) ≥ 0	4126	499.376	4144		4162	

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata					
		AOP	333	AOP	334 i 335	AOP	336
			Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava		Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i preračuna finansijskih izveštaja		Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka
1	2		12		13		14
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) dugovni saldo računa	4163		4181		4199	
	b) potražni saldo računa	4164		4182		4200	
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4165		4183		4201	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4166		4184		4202	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4167		4185		4203	
	b) korigovani potražni saldo računa $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4168		4186		4204	
4.	Promene u prethodnoj 2015. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4169		4187		4205	
	b) promet na potražnoj strani računa	4170		4188		4206	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4171		4189		4207	
	b) potražni saldo računa $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4172		4190		4208	
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4173		4191		4209	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4174		4192		4210	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016..						
	a) korigovani dugovni saldo računa $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4175		4193		4211	
	b) korigovani potražni saldo računa $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4176		4194		4212	
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4177		4195		4213	
	b) promet na potražnoj strani računa	4178		4196		4214	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2016.						
	a) dugovni saldo računa $(7a + 8a - 8b) \geq 0$	4179		4197		4215	
	b) potražni saldo računa $(7b - 8a + 8b) \geq 0$	4180		4198		4216	

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

**IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
KONSOLIDOVANI**
za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena	Iznos	
			broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		25.244	20.880
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobici	2005	15	45	383
	b) gubici	2006	15	299	
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
335	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobici	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobici	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobici	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK				
	(2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) – (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		45	383
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK				

(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) – (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		299	
III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019–2020–2021) ≥ 0	2022			383
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020–2019+2021) ≥ 0	2023		254	
V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001–2002+2022–2023) ≥ 0	2024		24.990	21.263
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002–2001+2023–2022) ≥ 0	2025			
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Pav

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", 6p. 95/2014 i 144/2014)

INFORMATIKA a.d.
Beograd, Jevrejska 32

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2019. GODINU**

Beograd, mart 2020. godine

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Osnovni podaci o Matičnom pravnom licu - "Informatika" a.d. Beograd

"Informatika" a.d. Beograd je preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering (u daljem tekstu "Matično preduzeće"). Osnovni podaci o Matičnom preduzeću dati su u nastavku teksta:

– Naziv preduzeća	Preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d.
– Sedište preduzeća	Beograd, Jevrejska 32
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Jevrejska 32
– Datum osnivanja preduzeća	1. april 1976. godine
– Delatnost preduzeća	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina preduzeća	srednje
– Vlasništvo	privatno 100%
– Vlasnici preduzeća	prema evidenciji iz Centralnog registra hartija od vrednosti
– Broj akcija	180.011
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2019.	130 (31. decembar 2018. godine: 130)
– Preduzeće je dobilo standard	ISO 9001, ISO 14001 i ISO 27001
– Akcijama Matičnog preduzeća se trguje na Beogradskoj berzi počev od 8. maja 2007. godine.	

1.2. Osnovni podaci o zavisnom pravnom licu - "Direct Link" d.o.o. Beograd

Matično preduzeće je 100% vlasnik udela u zavisnom pravnom licu "Direct Link" d.o.o. Beograd (zajedno u daljem tekstu "Grupa"). Osnovni podaci o zavisnom pravnom licu dati su u nastavku teksta:

– Naziv preduzeća	Preduzeće za proizvodnju i promet računarske opreme "Direct Link" d.o.o.
– Sedište preduzeća	Beograd, Mike Alasa 9
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Mike Alasa 9
– Datum osnivanja preduzeća	21. avgust 1998. godine
– Delatnost preduzeća	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina preduzeća	malo
– Učešće u vlasništvu	100%
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2019.	8 (31. decembar 2018. godine: 4)

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE (Nastavak)**1.3. Delatnost Grupe**

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća, kao i njegovog zavisnog pravnog lica je proizvodnja, održavanje i promet računarske opreme, industrijskih računara, komunikacija i sveobuhvatnih proizvodno-poslovnih informacionih sistema, kao i nabavka i prodaja informatičke robe.

Uspešna dugogodišnja saradnja sa najpriznatijim svetskim firmama kao što su Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys omogućava preduzećima unutar Grupe primenu najnovijih dostignuća iz oblasti savremenih informacionih tehnologija.

Do sada je uspešno realizovan veliki broj ugovora sa privrednim društvima u zemlji i u inostranstvu, državnim institucijama, Svetskom bankom, Evropskom agencijom za rekonstrukciju i drugima.

1.4. Resursi Grupe

Grupa Informatika ima u vlasništvu 6.657 m² dobro opremljenog poslovnog prostora za potrebe proizvodnje, servisa, projektovanja i izrade informacionih sistema. Najviše poslovnog prostora je u Beogradu i to oko 85% od iskazanog vlasništva, a ostatak u najvećim privrednim centrima Srbije i bivšim jugoslovenskim republikama.

U Grupi je na neodređeno vreme zaposleno 138 radnika vrlo visoke kvalifikacione strukture, velikog radnog iskustva i specijalizovanih znanja iz svih oblasti najsavremenijih računarskih i informacionih tehnologija. Veliki broj radnika ima međunarodno priznate sertifikate.

U cilju što brže intervencije kod korisnika i racionalnijeg poslovanja zaposleni su pored Beograda locirani u sledećim regionalnim centrima: Novi Sad i Niš. Pored stalno zaposlenih radnika Grupa po potrebi angažuje naše najeminentnije informatičke stručnjake sa fakulteta i instituta.

Za proizvodnju nove i održavanje postojeće računarske opreme Grupa je opremljena najsavremenijim elektronskim uređajima i instrumentima, kao i većim brojem proizvodnih linija i servisnih centara. Za brze intervencije na terenu Grupa je opremila nekoliko mobilnih ekipa sa potrebnom opremom, uređajima i rezervnim delovima. Takođe, Grupa ima i sektor za komunikaciju koji projektuje i realizuje aktivne i pasivne računarske mreže.

Za uspešnu eksploataciju hardvera i implementaciju softverskih rešenja kod kupaca Grupa u svom školskom centru organizuje obuku kadrova korisnika.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019), kao i važećim odredbama prethodnog Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018) (u daljem tekstu "Zakon") i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji.

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u konsolidovanim finansijskim izveštajima Matično preduzeće je, kao javno društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu gore navedenog Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi – MRS i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i sa njima povezana tumačenja izdata od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija ("Ministarstvo").

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja br. 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine ("Službeni glasnik RS", br. 92/2019), utvrđen je zvaničan prevod MSFI. Prevod MSFI koji je utvrdilo i objavilo Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS, osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC") u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

Ovi MSFI, shodno navedenom Rešenju Ministra finansija, počće da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, a mogu se primeniti i prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine (uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u napomenam uz finansijske izveštaje). Matično preduzeće je odlučilo da navedene MSFI primeni prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštava za godinu koja se završava 31. decembra 2020.

Navedeni prevod MSFI uključuje sve izmenjene i nove MRS, MSFI i tumačenja, kao koji su stupili na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine i ranije, odnosno koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2018. godine.

Izmenjeni i novi MRS, MSFI i tumačenja izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a, koji su na snazi nakon ovog datuma nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji (videti Napomenu 2.3(a) i (b)).

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Iznosi iskazani u RSD zaokruženi su na najbližu hiljadu, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)**

Grupa je u sastavljanju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2018. godinu.

2.1. Osnova za vrednovanje

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti, osim za vrednovanje nekretnina (zemljišta i građevinskih objekata) koje se iskazuju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, kao i vrednovanje investicionih nekretnina po fer vrednosti na dan izveštavanja koja se zasniva na proceni interne komisije za popis investicionih nekretnina, koja vrši evaluaciju procenjene fer vrednosti i eventualno donosi odluku o potrebi nove procene po fer vrednosti koju vrše eksterni nezavisni procenitelji.

2.2. Osnova za konsolidovanje

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom zavisnog preduzeća.

Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog preduzeća i zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd (u daljem tekstu "Konsolidovano zavisno preduzeće") na dan 31. decembra 2019. godine i za godinu završenu na taj dan.

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.3. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a stupili su na snagu 1. januara 2019. godine, i kao takvi bi trebalo da budu primenljivi na finansijske izveštaje za 2019. godinu, ali pošto još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, nisu primenjeni od strane Grupe.

- MSFI 16 "Lizing";
- IFRIC 23 "Neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobitak";
- Izmene MSFI 9 "Finansijski instrumenti" - Karakteristike avansa (plaćanja unapred) sa negativnom kompenzacijom;
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Izmene plana, umanjenje ili izmirenje;
- Izmene MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - Dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate; i
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2015-2017" - MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23, objavljena od strane IASB-a u decembru 2017. godine.

Shodno svemu prethodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MRS/MSFI.

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2019. godine i nisu ranije usvojeni od strane Grupe.

- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine); i
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)****2.4. Uporedni podaci**

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za 2018. godinu, sastavljenim u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, koji su bili predmet revizije.

2.5. Stalnost poslovanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti nije ugrožen i pored toga što će poslovanje u drugom i trećem kvartalu 2020. godine, a možda i kasnije, značajno biti otežano zbog posledica virusa Kovid 19 kako na globalnu ekonomiju tako i na sveukupne ekonomske prilike u Republici Srbiji, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 39.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Grupe. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za konsolidovane finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalne imovine izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nematerijalna imovina Grupe na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od softvera i licenci.

Korisni vek nematerijalne imovine je procenjen kao određen (3 do 7 godina), a amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primenom proporcionalne metode.

Stечene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu (Napomena 24).

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalne imovine se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrednost (uključujući carinske dažbine), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano, kao i kapitalizovane troškove pozajmljivanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke postrojenja i opreme su odmerene po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) odmeravaju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, umanjenoj za amortizaciju građevinskih objekata.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata iskazuje se u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Smanjenja kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete revalorizacione rezerve direktno u kapitalu, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete konsolidovani bilans uspeha perioda u kome su nastali.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna, odnosno revalorizovana vrednost u slučaju građevinskih objekata, rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Građevinski objekti	40-65 godina
- Mašine i oprema	1-10 godina
- Motorna vozila	3-10 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog konsolidovanog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 93/2019), što rezultira efektima kako na tekući porez, tako i na odložene poreze (Napomena 34).

3.3. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina Grupe je nekretnina koju Grupa drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po fer (poštenoj) vrednosti. Fer vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost. Poštena vrednost meri se kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrednosti.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene fer vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao. Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju neodređen koristan vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadena. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadenje vrednosti.

Nadoknadena vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.5. Finansijski instrumenti

3.5.1. Finansijska sredstva

Grupa priznaje finansijska sredstva u svom konsolidovanom bilansu stanja samo onda kada ona postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj i za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda).

Finansijska sredstva Grupe uključuju gotovinu (Napomena 3.7), potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, kao i date kredite.

Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u kategoriju "Zajmovi i potraživanja".

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.5.1. Finansijska sredstva (Nastavak)***Zajmovi i potraživanja*

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu.

Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih sredstava, kratkoročna beskamatna potraživanja kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se naknadno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za obezvređenje.

U konsolidovanom bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata date stambene kredite zaposlenima, potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja i druge plasmane.

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja i plasmana umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 31). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja i plasmana priznaju se u korist konsolidovanog bilansa uspeha u okviru prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 30).

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju beskamatna i kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Finansijske obaveze

Grupa priznaje finansijske obaveze u svom konsolidovanom bilansu stanja samo onda kada ona postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskatmatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Finansijske obaveze Grupe se, u smislu MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje", klasifikuju kao zajmovi i krediti. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Krediti od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale tekuće obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.3. Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u konsolidovanom bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.5.4. Finansijski instrumenti koji se ne vrednuju po fer vrednosti

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti uključuju: gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja iz poslovanja i obaveze prema dobavljačima.

Zbog svog kratkoročnog karaktera, knjigovodstvena vrednost gotovinskih ekvivalenata i gotovine, potraživanja iz poslovanja i obaveza iz poslovanja odgovara njihovoj fer vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Zalihe**

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža.

Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi ino ili domaćeg dobavljača uvećanu za troškove carine, transportne i ostale dokumentovane zavisne troškove nabavke. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha repromaterijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

3.7. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.8. Kapital

Kapital Grupe čine:

- (a) Akcijski kapital – obične akcije, emisiona premija i ostali kapital;
- (b) Statutarne i druge rezerve;
- (c) Revalorizacione rezerve koje čine pozitivni efekti izvršene procene građevinskih objekata i njihovo svođenje na fer tržišnu vrednost;
- (d) Nerealizovani dobici/gubici po osnovu drugih komponenti ostalog rezultata (aktuarski dobici/gubici); i
- (e) Neraspoređeni dobitak.

Otkupljene sopstvene akcije predstavljaju odbitnu stavku kapitala (Napomena 15).

3.9. Raspodela dobitka

Raspodela dobitka vlasnicima kapitala Grupe priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Grupe odobrili raspodelu dobitka.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum konsolidovanog bilansa stanja (Napomena 16). Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Rezervisanja (Nastavak)

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum konsolidovanog bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist konsolidovanog bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku formiraju se u slučajevima odobravanja garantnog roka kupcima dužeg od godinu dana, a pod uslovom da proizvođač utrošenih komponenti koje su ušle u sastav finalnog proizvoda nije dao garanciju na navedene komponente.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku se formiraju kao odgovarajući procenat od ostvarenih prihoda od prodaje pojedinih vrsta proizvoda. Formiranje rezervisanja se vrši na teret konsolidovanog bilansa uspeha, dok se neiskorišćena rezervisanja ukidaju u korist konsolidovanog bilansa uspeha. Kada proizvođač komponenti u slučaju reklamacije kupca snosi troškove zamene istih a serviseri Grupe vrše opravke, ne formiraju se rezervisanja za garantni rok.

Rezervisanja za otpremnine zaposlenih za odlazak u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

3.11. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 37), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.12. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je u obavezi da plaća porez, kao i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima.

Grupa je takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Grupa nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Ostale naknade zaposlenima - otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu, Grupa ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Međutim, u skladu sa internom regulativom, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće vrše isplatu naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u konsolidovanom bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u konsolidovanom izveštaju o ostalom rezultatu.

Osnovne pretpostavke na osnovu kojih je izvršen obračun rezervisanja za otpremnine zaposlenih obelodanjene su u Napomeni 16.

3.13. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 40).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha, kao finansijski prihodi (Napomena 28), odnosno finansijski rashodi (Napomena 29).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih valutnih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda (Napomena 28), odnosno finansijskih rashoda (Napomena 29).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Priznavanje prihoda**

Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Grupa imati priliv ekonomskih koristi.

Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe.

Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe. Smatra se da prilikom prodaje nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz rok plaćanja od 60 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

(b) Prihod od prodaje usluga

Grupa prodaje usluge koje se odnose na održavanje računarske opreme, izradu aplikativnih softvera, kao i internet usluge. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom na to da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama.

Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Grupa stekla pravo da se kamata primi i iskazuju se u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda (Napomena 28).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Priznavanje rashoda

(a) Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove potrošnog i ostalog materijala, goriva i energije, bruto zarade i naknade zarada, troškove amortizacije, održavanja i usluge pružene od strane trećih lica.

Poslovni rashodi obuhvataju i nematerijalne troškove kao što su troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostale troškove nastale u tekućem obračunskom periodu.

Poslovni rashodi evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, u stvarno nastalom iznosu, u obračunskom periodu na koji se odnose.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme se priznaju na teret rashoda obračunskog perioda u kom su nastali u stvarno nastalom iznosu (Napomena 24).

(b) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Rashodi kamata na kredite iz poslovnih odnosa evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda u obračunskom periodu na koji se odnose (Napomena 29).

(c) Ostali rashodi

Ostale rashode čine manjkovi, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali nepomenuti rashodi.

Ostali rashodi priznaju se u obračunatom iznosu u periodu u kojem su nastali.

3.16. Zakupi

Grupa kao zakupac

Finansijski zakup

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njime suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Finansijski zakup se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.16. Zakupi (Nastavak)

Grupa kao zakupac (Nastavak)

Operativni zakup

Zakup se klasifikuje kao operativni zakup ako zakupodavac suštinski zadržava sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom.

Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa iskazuju se na teret konsolidovanog bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 24).

Grupa kao zakupodavac

Prihod od zakupnina potiče od davanja nekretnina u zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 20).

3.17. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (u daljem tekstu "Zakon") i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2018. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici (velika i srednja pravna lica) više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj – poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće tokom godine porez na dobitak plaćaju u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak (Nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma konsolidovanog bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

3.18. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana". Odnosi između Grupe i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 35).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promena kurseva stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Grupe svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Grupe u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Grupe ovim rizicima. Grupa ne može da eliminiše sve finansijske i operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Grupa je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima.

Rukovodstvo Grupe smatra da su u tekućim okolnostima politike upravljanja rizicima adekvatne i efektivne i da se njihovom odgovarajućom primenom u svakodnevnom poslovanju minimizira izloženost Grupe prvenstveno negativnim efektima rizika. U 2019. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Grupa ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.267	1.992
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	499.544	391.214
Kratkoročni finansijski plasmani	4.836	4.868
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	197.469	356.318
Ukupno	703.116	754.392
Finansijske obaveze		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	18.775	2.756
Obaveze iz poslovanja	606.122	740.769
Ostale kratkoročne obaveze	29.087	25.748
Obaveze po osnovu PDV i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	42.192	51.154
Ukupno	696.176	820.427

U 2019. i 2018. godini Grupa nije imala derivatne finansijske instrumente.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Grupa posluje u međunarodnim okvirima i izložena je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Grupe preduzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Grupa još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

Grupa je pretežno izložena deviznom riziku po osnovu značajnih nabavki od glavnih dobavljača iz inostranstva.

Oscilacije kursa u toku 2019. godine uticale su na iskazan nivo pozitivnih i negativnih kursnih razlika, ali je Grupa vodila računa o usklađenosti deviznih sredstava i obaveza u cilju minimiziranja efekata promene kursa dinara. Grupa u svom poslovanju u velikom procentu vrši uvoz robe iz inostranstva uglavnom u EUR i USD, a izvoz robe i usluga uglavnom na područje sa valutom EUR.

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza izraženih u **stranoj valuti** (uključujući i valutnu klauzulu) je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Potraživanja od kupaca	18.078	27.607	-	-
Devizna sredstva	1.854	274	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	-	-	18.775	2.756
Obaveze prema obavljačima u inostranstvu	-	-	176.130	427.072
Ukupna izloženost	19.932	27.881	194.905	429.828

Na dan 31. decembra 2019. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 19.932 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 27.881 hiljadu) su izražena u stranoj valuti, što predstavlja 2,83% (2018. godina: 3,70%) ukupnih finansijskih sredstava Grupe.

Na dan 31. decembra 2019. godine, finansijske obaveze izražene u stranoj valuti iznose RSD 194.905 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 429.828 hiljada), što predstavlja 28,00% (2018. godina: 52,39%) ukupnih finansijskih obaveza Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(a) Tržišni rizik (Nastavak)

Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njenu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Prihodi i rashodi Grupe i tokovi gotovine su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa, s obzirom na to da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, niti obaveze. Shodno tome, Grupa na dan izveštavanja nije bila izložena riziku od promene kamatnih stopa.

Rizik od promene cena

Grupa nije izložena značajnijem riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da nema ulaganja klasifikovanih u konsolidovanom bilansu stanja kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha.

S druge strane, Grupa je izložena riziku promena cena kako svojih proizvoda i usluga tako i promena cena repro-materijala, robe i usluga koje nabavlja na domaćem i stranom tržištu. Navedene rizike Grupa kontinuirano analizira i prati preko svojih komercijalnih službi i preduzima mere za smanjenje negativnih efekata prisutnog rizika.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Grupu ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Grupe kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika.

Za sva potraživanja gde je postojao objektivni dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti, rukovodstvo je izvršilo procenu nadoknadle vrednosti potraživanja i priznalo gubitak po osnovu obezvređenja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja od kupaca po osnovu prodaje (Napomena 10) i kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)****(c) Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti je rizik da će Grupa biti suočena sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Grupa upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Grupe i zbirno za Grupu kao celinu.

Finansijska služba Grupe nadzire planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Grupe da bi se obezbedilo da Grupa uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

Operativno upravljanje likvidnošću vrši se od strane rukovodstva i centralizovano je na nivou Grupe. Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih limita i kreditnih obaveza a u cilju stvaranja mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

Zbog dinamične prirode poslovanja Grupe, Finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđene kreditne linije.

Rukovodstvo vrši nadzor nad kontinuiranim planiranjem rezerve likvidnosti Grupe (koja obuhvata neiskorišćene kreditne linije i gotovinu i gotovinske ekvivalente) na osnovu očekivanih novčanih tokova.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije roba i usluga, koji joj omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Grupa ne koristi finansijske derivate.

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune ili oročene depozite, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Grupe data je u sledećoj tabeli. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima glavnice duga na osnovu najranijeg datuma na koji će Grupa biti obavezna da takve obaveze namiri.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2019.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	12.544	6.231	-	18.775
Obaveze iz poslovanja	606.122	-	-	606.122
Ostale kratkoročne obaveze	29.087	-	-	29.087
Obaveze po osnovu PDV i ostalih poreza, doprinosa i dažbina	42.192	-	-	42.192
	689.945	6.231	-	696.176
<u>31.12.2018.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	-	2.756	-	2.756
Obaveze iz poslovanja	740.769	-	-	740.769
Ostale kratkoročne obaveze	25.748	-	-	25.748
Obaveze po osnovu PDV i ostalih poreza, doprinosa i dažbina	51.154	-	-	51.154
	817.671	2.756	-	820.427

4.3. Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedila povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala u cilju ostvarenja navedenog cilja, Grupa preko najvišeg svog organa, Skupštine, odlučuje o raspodeli i promeni strukture kapitala.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti i finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne), umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Na dan 31. decembra 2019. godine neto dugovanja Grupe imaju negativnu vrednost (s obzirom da Grupa ima samo obaveze po osnovu finansijskog lizinga od RSD 18.775 hiljada), dok gotovinski ekvivalenti i gotovina iznose RSD 197.469 hiljada. Shodno tome, ne postoji opasnost za očuvanje strukture kapitala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom (Nastavak)

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 1.096.038 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.083.802 hiljade) i čini 56,91% ukupne pasive Grupe (31. decembar 2018. godine: 53,38%).

Grupa je u 2019. godini ostvarila neto dobitak od RSD 25.244 hiljade (2018. godina: RSD 20.880 hiljade).

4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Grupa ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Grupe na dan izveštavanja:

Grupa u konsolidovanom bilansu stanja nema iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja i obaveza iz poslovanja odražava njihovu tržišnu vrednost.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datim zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo smatra da fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Grupe odgovara njihovim knjigovodstvenim iznosima na dan izveštavanja, prikazanim u Napomeni 4.1. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u konsolidovanom bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode.

Procenu periodično vrši rukovodstvo Grupe i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u konsolidovanom bilansu uspeha u određenim periodima.

Primeru radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 4.049 hiljada.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Obezvređenje potraživanja od kupaca i drugih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju jer korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini.

Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)*Rezervisanja po osnovu otpremnina*

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i stope fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 16. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niša za 0.5% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za RSD 1.525 hiljada ili viša za RSD 1.903 hiljade u odnosu na rezervisanja za otpremnine iskazana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe na dan 31. decembra 2019. godine.

Sudski sporovi

Grupa je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju (Napomena 37), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Patenti, licence, softveri i ostala prava
NABAVNA VREDNOST	
Stanje na dan	
1. januara 2018. godine	32.003
Povećanja – nabavke u toku godine	1.515
Stanje na dan	
31. decembra 2018. godine	33.518
Povećanja – nabavke u toku godine	-
Stanje na dan	
31. decembra 2019. godine	33.518
AKUMILIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI	
Stanje na dan	
1. januara 2018. godine	19.998
Amortizacija (Napomena 25)	3.809
Stanje na dan	
31. decembra 2018. godine	23.807
Amortizacija (Napomena 25)	3.639
Stanje na dan	
31. decembra 2019. godine	27.446
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:	
- 31. decembra 2019. godine	6.072
- 31. decembra 2018. godine	9.711

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2019. godine se sastoje od licenci i računarskog softvera.

Na osnovu procene rukovodstva Grupe, nema indikacija da je nematerijalna imovina na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<u>Zemljište</u>	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i oprema</u>	<u>Investicione nekretnine</u>	<u>Ukupno</u>
NABAVNA/REVALORIZOVANA VREDNOST					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	116.969	688.538	287.372	40.006	1.132.885
Povećanja u toku godine	-	-	49.355	-	49.355
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(130.397)	-	(130.397)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	116.969	688.538	206.330	40.006	1.051.843
Povećanja u toku godine	-	-	48.549	-	48.549
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.564)	-	(3.564)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	116.969	688.538	251.315	40.006	1.096.828
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	-	22.104	254.527	-	276.631
Amortizacija (Napomena 25)	-	11.051	14.399	-	25.450
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(130.385)	-	(130.385)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	-	33.155	138.541	-	171.696
Amortizacija (Napomena 25)	-	11.052	25.794	-	36.846
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.550)	-	(3.550)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	-	44.207	160.785	-	204.992
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2019. godine	116.969	644.331	90.530	40.006	891.836
- 31. decembra 2018. godine	116.969	655.383	67.789	40.006	880.147

Realni tereti na imovini na dan 31. decembra 2019. godine:

- Pre prodaje prostora Matičnom preduzeću, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 5. oktobra 2000. godine u korist Savezne direkcije za robne rezerve na iznos od RSD 36.000 hiljada.
- Pre prodaje prostora Matičnom preduzeću, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 11. decembra 2000. godine u korist Servo Mihalj banke a.d. Zrenjanin na iznos od RSD 2.956 hiljada.
- Hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.
- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist API Bank a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 i objektu poslovnih usluga u ulici Mike Alasa, na iznos od EUR 750.000. Nakon sprovedenog upisa hipoteke u korist API Bank a.d. Beograd, izvršiće se brisanje hipoteka upisanih u korist VTB banke a.d. Beograd u iznosima od EUR 700.000 i EUR 350.000.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Realni tereti na imovini na dan 31. decembra 2019. godine (Nastavak):

- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na poslovnim objektu u ulici Jevrejska br. 32 i objektu poslovnih usluga u ulici Mike Alasa, na iznos od EUR 1.500.000, nakon čega će biti izbrisana prethodno upisana hipoteka u istom iznosu u korist OTP banke Srbija a.d. Novi Sad.
- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnim objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.

Zemljište i građevinski objekti su iskazani po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa procenom izvršenom na dan 31. decembra 2015. godine, korišćenjem tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uloženi sredstava. Procena je sprovedena od strane eksternih nezavisnih kvalifikovanih procenitelja, a interna popisna komisija vrši godišnju evaluaciju i procenjuje da li treba vršiti novu procenu od strane eksternih kvalifikovanih procenitelja.

Neotpisana vrednost opreme uzete u finansijski lizing iznosi RSD 25.644 hiljade na dan 31. decembra 2019. godine (31. decembar 2018. godine: RSD 7.215 hiljada).

Matično preduzeće poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Grupa preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ.

Nema indikacija da su građevinski objekti i oprema na dan izveštavanja obezvređeni.

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2019.	2018.
Učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica:		
- Informatika INTL d.o.o. Banja Luka	151	151
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Zajmovi dati radnicima za stambenu izgradnju	1.416	1.767
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost plasmana i ispravka vrednosti (Napomena 31)	(149)	(129)
Ostali plasmani	-	354
	1.267	1.992
Stanje na dan 31. decembra	1.418	2.143

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. ZALIHE

	2019.	2018.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	174.329	258.181
Roba	41.676	57.122
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	64.414	61.353
Stanje na dan 31. decembra	280.419	376.656

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	2019.	2018.
Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica (Napomena 35(a))	2.427	-
Kupci u zemlji	489.408	367.530
Kupci u inostranstvu	23.893	33.450
Bruto potraživanja	515.728	400.980
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- kupci u zemlji	(17.131)	(9.874)
- kupci u inostranstvu	(5.815)	(5.843)
	(22.946)	(15.717)
Stanje na dan 31. decembra	492.782	385.263

Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca odgovara njihovoj fer vrednosti.

Za potraživanja po osnovu prodaje koja su iskazana u okviru stanja na dan 31. decembra 2019. godine, a nisu naplaćena do datuma sastavljanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja, procenjena je naplativost istih i izvršeno obezvređenje putem ispravke vrednosti.

Promene na računu **ispravke vrednosti potraživanja** u toku godine prikazane su kako sledi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	15.717	36.541
Isknjižavanje ispravljenih potraživanja	-	(26.024)
Dodatna ispravka vrednosti (Napomena 31)	7.298	5.722
Naplaćena ispravljenja potraživanja (Napomena 30)	(69)	(522)
Stanje na dan 31. decembra	22.946	15.717

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Grupa ima veći broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

Shodno tome, rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja po osnovu prodaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2019.	2018.
Potraživanja od zaposlenih	2.171	1.082
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa	2.206	3.041
Potraživanja za kamatu i dividende	683	683
Ostala kratkoročna potraživanja	2.385	1.828
Minus: Ispravka vrednosti	(683)	(683)
Stanje na dan 31. decembra	6.762	5.951

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2019.	2018.
Kratkoročni krediti u zemlji	4.521	4.130
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.453	4.633
Minus: Ispravka vrednosti ostalih plasmana	(4.138)	(3.895)
Stanje na dan 31. decembra	4.836	4.868

Promene na računu **ispravke vrednosti ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana** u toku godine prikazane su kako sledi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	3.895	3.654
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 31)	243	241
Stanje na dan 31. decembra	4.138	3.895

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2019.	2018.
Tekući (poslovni) računi	195.557	322.400
Blagajna	6	4
Devizni račun	1.854	274
Ostala novčana sredstva	52	33.640
Stanje na dan 31. decembra	197.469	356.318

14. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2019.	2018.
Unapred plaćeni troškovi	4.584	3.645
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	164	105
Stanje na dan 31. decembra	4.748	3.750

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL

Promene na kapitalu u toku godine prikazane su kako sledi:

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostali kapital	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Aktuarski gubici	Neraspoređeni dobitak	Ukupan kapital
Stanje na dan									
1. januara 2018. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.743)	106.423	1.073.168
Raspodela dela dobitka – odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(10.629)	(10.629)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	20.880	20.880
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski dobici po osnovu obračuna otpremna (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	350	-	350
Odloženi porezi na aktuarske dobitke (Napomena 34(c))	-	-	-	-	-	-	33	-	33
Stanje na dan									
31. decembra 2018. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.360)	116.674	1.083.802
Raspodela dela dobitka – odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(12.754)	(12.754)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	25.244	25.244
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremna (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(299)	-	(299)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 34(c))	-	-	-	-	-	-	45	-	45
Stanje na dan									
31. decembra 2019. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.614)	129.164	1.096.038

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL (Nastavak)

Po Rešenju Komisije za hartije od vrednosti izdatom dana 14. jula 2011. godine Matičnom preduzeću je odobrena zamena postojećih akcija i njene nominalne vrednosti od RSD 2.000,00 po akciji u računovodstvenu vrednost od RSD 2.042,1752 po akciji. Nakon izdavanja ovog rešenja, u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća izvršeno je adekvatno prevođenje nominalne vrednosti u računovodstvenu vrednost po akciji, i to za stanje akcijskog kapitala i stanje otkupljenih sopstvenih akcija.

Akcijski kapital Matičnog preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od 180.011 akcija (31. decembar 2018. godine: 180.011 akcija) pojedinačne računovodstvene vrednosti od RSD 2.042,1752 po akciji (31. decembar 2018. godine: RSD 2.042,1752), odnosno ukupne vrednosti od RSD 367.614 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 367.614 hiljada).

Na dan 31. decembra 2019. godine, broj sopstvenih akcija iznosio je 16.493, ukupne računovodstvene vrednosti RSD 33.682 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 33.682 hiljade). Matično preduzeće u toku 2019. i 2018. godine nije otkupljivalo sopstvene akcije.

Najveći pojedinačni akcionar Matičnog preduzeća je JP "Srbijagas" Novi Sad, koji poseduje 55.000 akcija i glasova, odnosno 30,55% akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala. Akcijama Matičnog preduzeća se trguje na Beogradskoj berzi od 8. maja 2007. godine.

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

	Troškovi u garantnom roku	Rezervisanja za otpremnine	Ukupno
Stanje na dan			
1. januara 2018. godine	684	11.102	11.786
Rezervisanja u toku godine (Napomena 26)	100	86	186
Iskorišćeno u toku godine	(328)	-	(328)
Aktuarski dobici (Napomena 15)	-	(350)	(350)
Ukidanje rezervisanja (Napomena 32)	-	(506)	(506)
Stanje na dan			
31. decembra 2018. godine	456	10.332	10.788
Rezervisanja u toku godine (Napomena 26)	400	1.517	1.917
Iskorišćeno u toku godine	(548)	-	(548)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	299	299
Ukidanje rezervisanja (Napomena 32)	-	(346)	(346)
Stanje na dan			
31. decembra 2019. godine	308	11.802	12.110

Uobičajena praksa je da Grupa daje garanciju na svoje proizvode. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku za proizvode za koje ne postoji garancija dobavljača od kojih je nabavljen repro-materijal, a na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska zaposlenih iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2019. godine, korišćena je diskontna stopa od 4,8% i pretpostavka prosečnog rasta zarada po stopi od 1,5% godišnje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKOG LIZINGA

Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa ima 10 aktivnih ugovora o finansijskom lizingu automobila. Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od pet godina i uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 3,5% do 6,8% na godišnjem nivou.

Obaveze po finansijskom zakupu – minimum plaćanja zakupa prikazana su kako sledi:

	2019.		2018.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	12.544	12.991	2.551	2.601
Od 2 do 5 godina	6.231	6.314	205	208
Stanje na dan 31. decembra	18.775	19.305	2.756	2.809

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa.

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2019.	2018.
Dobavljači u zemlji	429.052	313.040
Dobavljači u inostranstvu	176.130	427.072
Ostale obaveze iz poslovanja	940	657
Stanje na dan 31. decembra	606.122	740.769

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 30 do 60 dana.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 176.130 hiljada su izražene u stranoj valuti i to: USD 297.457,81, EUR 1.232.044,34 i GBP 300.

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan konsolidovanog bilansa stanja.

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2019.	2018.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	21.209	18.229
Obaveze za kamate	-	110
Obaveze za dividende	6.708	5.729
Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	760	660
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	347	855
Ostale obaveze	63	165
Stanje na dan 31. decembra	29.087	25.748

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje robe:		
- na domaćem tržištu	193.436	178.446
- na inostranom tržištu	38	27.631
	193.474	206.077
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga:		
- ostala povezana pravna lica (Napomena 35(b))	60.640	34.152
- na domaćem tržištu	2.979.513	2.790.451
- na inostranom tržištu	44.833	70.261
	3.084.986	2.894.864
Prihodi od premija, subvencija, donacija i dotacija	720	5
Drugi poslovni prihodi	26.299	6.164
Ukupno	3.305.479	3.107.110

Drugi poslovni prihodi se najvećim delom, u iznosu od RSD 26.290 hiljada, odnose na prihode po osnovu zakupnina.

21. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavnu vrednost prodate robe od RSD 153.072 hiljade u 2019. godini (2018. godina: RSD 163.603 hiljade) čini nabavna vrednost prodate robe za promet robe na veliko i u tranzitu.

Nabavna vrednost prodate robe sastoji se iz neto fakturne vrednosti i zavisnih troškova nabavke.

22. TROŠKOVI MATERIJALA

	2019.	2018.
Troškovi materijala za izradu	1.964.339	2.219.459
Troškovi rezervnih delova	3.646	7.239
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	7.829	4.930
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.002	730
Ukupno	1.976.816	2.232.358

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	206.170	188.028
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	34.260	32.446
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	14.069	12.849
Troškovi naknada po ugovoru o delu	23.779	20.677
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	6.398	7.362
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	1.602	2.118
Ostali lični rashodi i naknade	17.225	14.725
Ukupno	303.503	278.205

24. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2019.	2018.
Troškovi usluga na izradi učinaka	656.421	269.143
Troškovi transportnih usluga	10.501	8.804
Troškovi reklame i propagande	13.288	11.564
Troškovi zakupnina	3.898	3.878
Troškovi usluga održavanja	2.437	2.366
Troškovi sajmovi	307	1.080
Troškovi istraživanja	1.000	500
Troškovi ostalih usluga	5.191	5.798
Ukupno	693.043	303.133

Troškovi usluga na izradi učinaka beleže porast u odnosu na prošlu godinu zbog velikog broja projekata koje je Grupa imala u toku 2019 godine, a za koje su bile angažovane kooperantske firme koje su pružale usluge tehničke pomoći u cilju ispunjenja ugovornih obaveza Grupe.

25. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2019.	2018.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine (Napomena 6)	3.639	3.809
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 7)	36.846	25.450
Ukupno	40.485	29.259

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

	2019.	2018.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku (Napomena 16)	400	100
Troškovi rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	1.517	86
Jkupno	1.917	186

27. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	66.063	85.537
Troškovi premija osiguranja	1.333	1.142
Troškovi platnog prometa	5.882	7.212
Troškovi reprezentacije	10.063	8.315
Troškovi članarina	2.227	2.280
Troškovi poreza	10.918	9.652
Ostali nematerijalni troškovi	2.385	2.026
Ukupno	98.871	116.164

28. FINANSIJSKI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od kamata	758	549
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	24.174	20.420
Ukupno	24.932	20.969

29. FINANSIJSKI RASHODI

	2019.	2018.
Rashodi kamata	4.145	3.989
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	27.922	11.414
Ukupno	32.067	15.403

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	-	224
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	69	522
Ukupno	<u>69</u>	<u>746</u>

31. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	20	-
Obezvređenje potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	7.298	5.722
Obezvređenje ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12)	243	241
Ukupno	<u>7.561</u>	<u>5.963</u>

32. OSTALI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	358	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	346	506
Ostali nepomenuti prihodi	7.143	4.314
Ukupno	<u>7.847</u>	<u>4.820</u>

33. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi za godinu završenu 31. decembra 2019. godine iznose RSD 5.573 hiljade (2018. godina: RSD 636 hiljada) i najvećim delom se odnose na rashode po osnovu izdataka za zdravstvo, sport i humanitarne ciljeve u iznosu od RSD 5.171 hiljadu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Glavne komponente poreza na dobitak su sledeće:

	2019.	2018.
Tekući porez na dobitak	6.188	2.450
Odloženi poreski (prihodi)/rashodi perioda	(1.862)	588
Ukupan poreski rashod	4.326	3.038

(b) Usaglašavanje poreskog rashoda i računovodstvenog dobitka pre oporezivanja

Obračunati poreski rashod se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi se dobio primenom važeće poreske stope od 15% na računovodstveni dobitak pre oporezivanja, kao što sledi:

	2019.	2018.
Dobitak pre oporezivanja	29.570	23.918
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi - 15%	4.436	3.588
Usklađivanje prihoda/rashoda	(110)	(550)
Ukupan poreski rashod	4.326	3.038
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<i>14,63%</i>	<i>12,70%</i>

(c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze, neto se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove, kao i na dugoročna rezervisanja za otpremnine zaposlenih prilikom odlaska u penziju.

Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	83.055	82.500
Efekat privremenih razlika evidentiran (u korist)/na teret bilansa uspeha	(1.862)	588
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist kapitala (Napomena 15)	(45)	(33)
Stanje na dan 31. decembra	81.148	83.055

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama.

Najveći pojedinačni akcionar Matičnog preduzeća je JP "Srbijagas" Novi Sad u čijem se vlasništvu nalazi 30,55% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

- (a) **Stanje potraživanja** dan 31. decembra 2019. i 2018. godine proisteklo iz transakcija sa povezanim licima prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
(Napomena 10)		
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	<u>2.427</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.427</u>	<u>-</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču iz transakcija prodaje. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

- (b) Transakcije sa povezanim pravnim licima, odnosno **prihodi i rashodi** nastali u 2019. i 2018. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
PRIHODI		
Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga		
(Napomena 20)		
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	<u>60.640</u>	<u>34.152</u>
Ukupno	<u>60.640</u>	<u>34.152</u>

Roba, proizvodi i usluge se prodaju po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

- (c) **Bruto zarade i naknade** ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (direktori, članovi Izvršnog i Nadzornog odbora) u 2019. godini su iznosile RSD 37.509 hiljada (2018. godina: RSD 32.553 hiljade).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji računata je u skladu sa MRS 33 "Zarada po akciji". Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji.

Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoocima običnih akcija Matičnog preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

	2019.	U RSD bez para 2018.
Neto dobitak koji pripada vlasnicima kapitala Matičnog preduzeća (A)	25.243.836	20.879.732
Broj običnih akcija u opticaju na dan 31. decembra	180.011	180.011
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	180.011	180.011
Osnovna zarada po akciji (A/B)	140	116

37. POTENCIJALNE OBAVEZE

- (a) Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa se javlja kao tužena strana u šest radnih sporova, dok je u jednom sporu tužilac. U slučaju sporova koji se vode protiv Grupe, četiri spora su na prvom stepenu, za jedan spor se čeka drugostepena presuda, dok se za jedan spor čeka odluka Ustavnog suda po ustavnoj žalbi Matičnog preduzeća – postupak u kome je Matično preduzeće tužilačka strana.

Ukupna opredeljena vrednost tužbenih zahteva u kojima se Grupa javlja kao tužena strana, bez eventualnih kamata i troškova sporova, iznosi RSD 1.200 hiljada.

Rukovodstvo Grupe ne očekuje materijalno značajne gubitke u toku 2020. godine po osnovu sudskih sporova koji su u toku i, shodno tome, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji za 2019. godinu ne uključuju rezervisanja za potencijalne gubitke po ovom osnovu.

(b) Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije predmet su čestih izmena i različitih tumačenja. Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Grupe mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Grupe. Postoji neizvesnost da li su tumačenja rukovodstva Grupe i prateća dokumentacija dovoljne, i da li odgovaraju zahtevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Grupe smatra da eventualna različita tumačenja ne mogu imati materijalno značajne posledice na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

38. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće su u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršili usaglašavanje potraživanja od kupaca sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine.

Poslato je 223 izvoda otvorenih stavki (IOS obrasci) kupcima i primljeno 157 IOS-a od dobavljača. IOS-i od dobavljača su se usklađivali sa stanjem na dan 30. juna, 30. septembra, 31. oktobra, 30. novembra i 31. decembra 2019. godine.

Od poslatih IOS-a, od kupaca je vraćeno 117 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 282.239 hiljada, odnosno 57,27% potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine.

Imajući u vidu da je usaglašavanje sa dobavljačima vršeno kontinuirano u toku godine na 5 različitih datuma, nije praktično navesti koliko iznose usaglašene obaveze sa dobavljačima, ali nije bilo materijalno značajnih neusaglašenih obaveza.

Usaglašenje sa poslovnim bankama sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine nije vršeno.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Glavni izazov za međunarodnu zajednicu je nedavno izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), za čiju ekspanziju širom sveta se očekuje da će imati negativan prolazni uticaj na globalnu ekonomiju. Efekti pandemije Kovid-19 na privredne aktivnosti u velikoj meri će zavisi od obima njegovog mogućeg širenja po svetu i vremena njegovog suzbijanja. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, već su preduzele mere za suzbijanje širenja virusa (npr. ograničenja putovanja, mere karantina), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i potražnje putem raznih fiskalnih mera.

U Republici Srbiji je 15. marta 2020. godine doneta Odluka o proglašenju vanrednog stanja zbog epidemije virusa Kovid-19. Vlada Republike Srbije usvojila je i prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled korona virusa. Narodna banka Srbije je 17. marta 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema prema kojoj su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoje u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama za period trajanja vanrednog stanja.

Rukovodstvo Grupe je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije. Grupa značajan deo svog poslovanja obavlja daljinski od kuće u skladu sa smernicama Vlade Republike Srbije, dok se jedan broj neophodnih funkcija obavlja iz sedišta Grupe. Nije došlo do zastoja poslovanja i ulažu se maksimalni naponi kako bi se prebrodila trenutna teška poslovna situacija na tržištu.

Očekuje se da će pandemija korona virusa imati znatan negativan ekonomski uticaj na drugi kvartal 2020. godine, a možda i do kraja 2020. godine, nakon čega se očekuje relativna stabilizacija ekonomskih prilika. U takvom slučaju, ne može se isključiti negativan uticaj na poremećaje u lancima snabdevanja, smanjenje potražnje za robom i uslugama koje Grupa pruža, kao i naplatu potraživanja.

Grupa konstantno prati razvoj situacije i povećala je nivo spremnosti, tako što prilagođava odluke i aktivnosti u cilju obezbeđenja kontinuiteta u pružanju usluga kupcima, izmirenja ugovorenih obaveza prema dobavljačima i zaštite odgovarajućeg nivoa kapitala i likvidnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

Na bazi trenutno raspoloživih informacija i trenutne situacije, rukovodstvo Grupe procenjuje da će novonastala situacija uticati u određenoj meri na pad poslovne aktivnosti, obim prodaje i profitabilnost, posebno u drugom kvartalu 2020. godine, ali ne u meri da ugrozi nastavak poslovanja Grupe u narednom periodu.

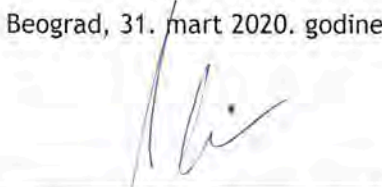
Izuzev prethodno navedenog, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe za 2019. godinu.

40. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	31.12.2019.	U RSD 31.12.2018.
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779
GBP	137,5998	131,1816

Beograd, 31. mart 2020. godine

Slavoljub Kačarević
Generalni direktor

Predrag Vuković
Finansijski direktor

**PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE
OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING
“INFORMATIKA” a.d. BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji za godinu
završenu 31. decembra 2019.**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 6
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	1 - 43
KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd ("Matično preduzeće") i njegovog zavisnog pravnog lica (zajedno u daljem tekstu "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2019. godine i konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, konsolidovanu finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2019. godine, kao i konsolidovane rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe ("IESBA Kodeks") i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom rasuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme
i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primenjene procedure revizije
1. Procena vrednosti zemljišta, nekretnina i investicionih nekretnina Napomena 7. uz konsolidovane finansijske izveštaje	
Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) i investicione nekretnine u ukupnom iznosu od RSD 801.306 hiljada čine 41,6% ukupne aktive Grupe na dan 31. decembra 2019. godine.	Izvršili smo analizu poslednje procene koja je sprovedena od strane eksternih nezavisnih kvalifikovanih procenitelja, korišćenjem tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uložених sredstava. Proverili smo da li su ispoštovani zahtevi MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema" da se revalorizacija vrši dovoljno redovno kako bi se obezbedilo da se knjigovodstvena vrednost bitno ne razlikuje od vrednosti do koje bi se došlo korišćenjem fer vrednosti na kraju svake izveštajne godine.
U konsolidovanim finansijskim izveštajima zemljište i građevinski objekti su evidentirani po revalorizovanim vrednostima, koje predstavljaju njihovu poštenu (fer) vrednost na dan revalorizacije (procene), i u slučaju građevinskih objekata umanjenu za akumuliranu ispravku vrednosti po osnovu obračunate amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja. Vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja vrši se po metodu poštene (fer) vrednosti.	Naše procedure revizije obuhvatile su i angažovanje naših internih stručnjaka da nam pomognu u oceni pretpostavki korišćenih u obračunu diskontnih stopa i preračunavanje ovih stopa i kritičkoj oceni da li su modeli koje je koristio nezavisni procenitelj u skladu sa zahtevima MRS 16 "Nekretnine, postrojenja i oprema", MRS 40 "Investicione nekretnine" i MSFI 13 "Odmeravanje fer vrednosti" i da li i dalje odražavaju tekuće tržišne uslove.
Fer vrednosti nepokretnosti i investicionih nekretnina u vlasništvu Grupe bile su predmet procene od strane nezavisnog procenitelja. Procenjena fer vrednost nepokretnosti i investicionih nekretnina izvršena je primenom tržišnog i prinosnog pristupa.	Za naknadno vrednovanje investicionih nekretnina izvršili smo poređenje trenutnih tržišnih cena preko javno dostupnih podataka na internet stranicama koje se bave kupoprodajom nekretnina za slične nekretnine, sa vrednošću do koje je došla Komisija Grupe za procenu vrednosti investicionih nekretnina.
Ključni faktori koji su uticali na rezultat procene, a koji uključuju određeni stepen prosuđivanja, su:	Na bazi sprovedenih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na adekvatnost naknadnog vrednovanja nekretnina i investicionih nekretnina na dan 31. decembra 2019. godine. Pretpostavke korišćene od strane rukovodstva uporedive su sa istorijskim rezultatima i očekivanim budućim izgledima, a primenjene uporedive cene su odgovarajuće u datim okolnostima.
Navedeno ključno revizijsko pitanje je izabrano zbog toga što obuhvata značajne procene izvršene od strane Grupe i eksternih nezavisnih procenitelja prilikom naknadnog vrednovanja nepokretnosti, kao i procene sprovedene od strane interno formirane Komisije Grupe prilikom vrednovanja investicionih nekretnina na dan bilansa stanja.	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme
i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primenjene procedure revizije
2. Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda) Napomena 20. uz konsolidovane finansijske izveštaje	

Postoji inherentni rizik u vezi sa tačnošću i sveobuhvatnošću priznatih prihoda od prodaje računarske opreme i prodaje licenci koji proizilaze iz kompleksnosti IT sistema i procedura prodaje.

Pored toga, u skladu sa internom (BDO) metodologijom revizije, koja se zasniva na Međunarodnim standardima revizije, priznavanje prihoda se uvek smatra inherentnim značajnim rizikom od materijane greške i stoga predstavlja ključno revizijsko pitanje.

Računovodstvene politike Grupe koje se odnose na priznavanje prihoda su obelodanjene u Napomeni 3.14. uz priložene konsolidovane finansijske izveštaje.

Naše revizorske procedure su uključivale sledeće postupke:

- sticanje razumevanja o značajnim procesima u vezi sa priznavanjem prihoda;
- sprovođenje testova relevantnih kontrola implementiranih od strane Grupe nad prodajom računarske opreme i licenci; i
- sprovođenje analitičkih procedura za značajne vrste prihoda, kao i suštinskih postupaka revizije kako bismo se uverili u tačnost, postojanje i kompletnost priznatih prihoda.

Proverili smo da li su prihodi od prodaje evidentirani u skladu sa zahtevima relevantnih primenljivih MRS/MSFI.

Pored navedenog, izvršili smo pregled obelodanjivanja izvršenih od strane Grupe u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje, kako bismo ocenili da li je izvršena prezentacija adekvatna u skladu sa zahtevima primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i dovoljna korisnicima konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Na bazi sprovedenih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost i sveobuhvatnost iskazanih prihoda u konsolidovanom bilansu uspeha za 2019. godinu.

Izvršena obelodanjivanja o prihodima od prodaje su relevantna i odgovarajuća.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 7. uz konsolidovane finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da Grupa poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Nakon što je međudržavnim Sporazumom o pitanjima sukcesije i prilogom G ovog Sporazuma potvrđeno pravo vlasnika – građana i pravnih lica, na pokretnu i nepokretnu imovinu koja se nalazi na teritoriji država sukcesora, rukovodstvo Grupe preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ. Rukovodstvo Grupe smatra da se ishod navedenog pitanja u ovom trenutku ne može pouzdano proceniti. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

Ostala pitanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe za 2019. godinu su bili predmet revizije od strane drugog revizora koji je u svom Izveštaju od 4. aprila 2019. godine izrazio mišljenje bez rezerve na ove finansijske izveštaje.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da konsolidovani finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

**Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme
i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)**

Izveštaj o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja (Nastavak)

Kao deo revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Grupe.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Grupe da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u konsolidovanim finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnim aktivnostima u okviru Grupe kako bi izrazili mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima. Mi smo odgovorni za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije Grupe. Takođe, mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)

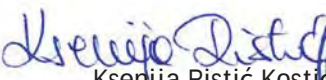
Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Rukovodstvo Grupe je odgovorno za sastavljanje i tačnost konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala Republike Srbije. U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Grupe za 2019. godinu sa konsolidovanim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su bili ograničeni samo na ocenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju sa revidiranim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju Grupe za 2019. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim aspektima, sa konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za 2019. godinu koji su bili predmet revizije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Ksenija Ristić Kostić.

Beograd, 1. april 2020. godine

Ksenija Ristić Kostić
Ovlašćeni revizor

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

BILANS STANJA
KONSOLIDOVANI
na dan 31.12.2019 godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Prethodna godina		
				Tekuća godina	Krajnje stanje	Početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		899.326	892.001	0
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	6	6.072	9.711	0
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005		6.072	9.711	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008				
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	7	891.836	880.147	0
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011		116.969	116.969	
022 i deo 029	2. Građevinski objekti	0012		644.331	655.383	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013		90.530	67.789	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014		40.006	40.006	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015				
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016				
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017				
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		0	0	0
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024	8	1.418	2.143	0
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026		151	151	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027				
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				

deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032				
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033		1.267	1.992	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		0	0	0
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036				
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanje za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja po osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041				
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				
	G. OBRTNA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		1.026.506	1.138.393	0
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	9	280.419	376.656	0
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045		174.329	258.181	
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046				
12	3. Gotovi proizvodi	0047				
13	4. Roba	0048		41.676	57.122	
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049				
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050		64.414	61.353	
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	10	492.782	385.263	0
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji – matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu – matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica	0054		2.427	0	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu – ostala povezana pravna lica	0055				
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056		472.277	357.656	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057		18.078	27.607	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059				
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	11	6.762	5.951	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	0061				
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	12	4.836	4.868	0
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	0064				
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065		4.521	4.130	
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066				
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067		315	738	
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	13	197.469	356.318	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069		39.490	5.587	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	14	4.748	3.750	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		1.925.832	2.030.394	0
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0072				
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411–0412+0413+0414+0415–0416+0417+0420–0421) ≥ 0 = (0071–0424–0441–0442)	0401	15	1.096.038	1.083.802	0

30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		502.293	502.293	0
300	1. Akcijski kapital	0403		367.614	367.614	
301	2. Udeli društava s ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadržni udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409		134.000	134.000	
309	8. Ostali osnovni kapital	0410		679	679	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412		33.682	33.682	
32	IV. REZERVE	0413		501	501	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414		499.376	499.376	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415				
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416		1.614	1.360	
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		129.164	116.674	0
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418		103.920	95.794	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419		25.244	20.880	
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420				
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		0	0	0
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		18.341	10.993	0
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	16	12.110	10.788	0
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426		308	456	
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429		11.802	10.332	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		6.231	205	0
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437				
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438				
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439	17	6.231	205	
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	34(c)	81.148	83.055	

42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		730.305	852.544	0
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		12.544	2.551	0
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih pravnih lica	0445				
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446				
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447				
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424, 425, 426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	17	12.544	2.551	
430	II. PRIMJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450		17.225	15.226	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	18	606.122	740.769	0
431	1. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452				
432	2. Dobavljači – matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u zemlji	0454				
434	4. Dobavljači – ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455				
435	5. Dobavljači u zemlji	0456		429.052	313.040	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457		176.130	427.072	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458		940	657	
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	19	29.087	25.748	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460		35.857	47.900	
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461		6.335	3.254	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462		23.135	17.096	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415- 0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		1.925.832	2.030.394	0
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465				

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i 144/2014) preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

BILANS USPEHA

KONSOLIDOVANI

za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001	20	3.305.479	3.107.110
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE	1002		193.474	206.077
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007		193.436	178.446
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008		38	27.631
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		3.084.986	2.894.864
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012		60.640	34.152
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014		2.979.513	2.790.451
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom	1015		44.833	70.261
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I	1016		720	5
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017		26.299	6.164
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
50 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+	1018		3.263.387	3.086.694
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	21	153.072	163.603
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020		15.207	47.129
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	22	1.976.816	2.232.358
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024		10.887	10.915
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI	1025	23	303.503	278.205
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	24	693.043	303.133
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	25	40.485	29.259
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	26	1.917	186
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	27	98.871	116.164
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		42.092	20.416
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	28	24.932	20.969
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		0	0

660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034			
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	1035			
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037			
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038		758	549
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039		24.174	20.420
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	29	32.067	15.403
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1041		0	0
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim	1042			
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046		4.145	3.989
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047		27.922	11.414
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032–1040)	1048			5.566
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040–1032)	1049		7.135	
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	30	69	746
583 i 585	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	31	7.561	5.963
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	32	7.847	4.820
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	33	5.573	636
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030–1031+1048–1049+1050–1051+1052–1053)	1054		29.739	24.949
	IJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031–1030+1049–1048+1051–1050+1053–1052)	1055			
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, RASHODI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057		169	1.031
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054–1055+1056–1057)	1058		29.570	23.918
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055–1054+1057–1056)	1059			
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	34	6.188	2.450
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	34		588
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062	34	1.862	
723	R. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058–1059–1060–1061+1062)	1064		25.244	20.880
	T. NETO GUBITAK (1059–1058+1060+1061–1062)	1065			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1068	36	140	116
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1069			

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.				
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32				

**IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
KONSOLIDOVANI**
za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena	Iznos	
			broj	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		25.244	20.880
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
330	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
	2. Aktuarski dobici ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
331	a) dobici	2005	15	45	383
	b) gubici	2006	15	299	
	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
332	a) dobici	2007			
	b) gubici	2008			
	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
333	a) dobici	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
334	a) dobici	2011			
	b) gubici	2012			
	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
335	a) dobici	2013			
	b) gubici	2014			
	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
336	a) dobici	2015			
	b) gubici	2016			
	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
337	a) dobici	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK				
	(2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) – (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		45	383
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK				

(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) – (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		299	
III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019–2020–2021) ≥ 0	2022			383
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020–2019+2021) ≥ 0	2023		254	
V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001–2002+2022–2023) ≥ 0	2024		24.990	21.263
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002–2001+2023–2022) ≥ 0	2025			
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", 6p. 95/2014 i 144/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv	INFORMATIKA a.d.				
Sedište	Beograd, Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
KONSOLIDOVANI
za period od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Redni broj	OPIS	Komponente kapitala					
		AOP	30	AOP	31	AOP	32
			Osnovni kapital		Upisani a neuplaćeni kapital		Rezerve
1	2		3		4		5
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037	
	b) potražni saldo računa	4002	502.293	4020		4038	501
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a + 2a - 2b) ≥ 0	4005		4023		4041	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b - 2a + 2b) ≥ 0	4006	502.293	4024		4042	501
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa (3a + 4a - 4b) ≥ 0	4009		4027		4045	
	b) potražni saldo računa (3b - 4a + 4b) ≥ 0	4010	502.293	4028		4046	501
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godina na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a + 6a - 6b) ≥ 0	4013		4031		4049	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b - 6a + 6b) ≥ 0	4014	502.293	4032		4050	501
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2018.						
	a) dugovni saldo računa (7a + 8a - 8b) ≥ 0	4017		4035		4053	
	b) potražni saldo računa (7b - 8a + 8b) ≥ 0	4018	502.293	4036		4054	501

Redni broj	OPIS	Komponente kapitala					
		AOP	35	AOP	047 i 237	AOP	34
			Gubitak		Otkupljene sopstvene akcije		Neraspoređeni dobitak
1	2		6		7		8
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2017.						
	a) dugovni saldo računa	4055		4073	33.682	4091	
	b) potražni saldo računa	4056		4074		4092	106.423
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4057		4075		4093	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4058		4076		4094	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a + 2a - 2b) ≥ 0	4059		4077	33.682	4095	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b - 2a + 2b) ≥ 0	4060		4078		4096	106.423
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4061		4079		4097	10.629
	b) promet na potražnoj strani računa	4062		4080		4098	20.880
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2017.						
	a) dugovni saldo računa (3a + 4a - 4b) ≥ 0	4063		4081	33.682	4099	
	b) potražni saldo računa (3b - 4a + 4b) ≥ 0	4064		4082		4100	116.674
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4065		4083		4101	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4066		4084		4102	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godina na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a + 6a - 6b) ≥ 0	4067		4085	33.682	4103	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b - 6a + 6b) ≥ 0	4068		4086		4104	116.674
8.	Promene u tekućoj 2018. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4069		4087		4105	12.754
	b) promet na potražnoj strani računa	4070		4088		4106	25.244
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2018.						
	a) dugovni saldo računa (7a + 8a - 8b) ≥ 0	4071		4089	33.682	4107	
	b) potražni saldo računa (7b - 8a + 8b) ≥ 0	4072		4090		4108	129.164

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata					
		AOP	330	AOP	331	AOP	332
			Revalorizacije rezerve		Aktuarski dobici ili gubici		Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala
1	2		9		10		11
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) dugovni saldo računa	4109		4127	1.743	4145	
	b) potražni saldo računa	4110	499.376	4128		4146	
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4111		4129		4147	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4112		4130		4148	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a + 2a - 2b) ≥ 0	4113		4131	1.743	4149	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b - 2a + 2b) ≥ 0	4114	499.376	4132		4150	
4.	Promene u prethodnoj 2017. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4115		4133		4151	
	b) promet na potražnoj strani računa	4116		4134	383	4152	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa (3a + 4a - 4b) ≥ 0	4117		4135	1.360	4153	
	b) potražni saldo računa (3b - 4a + 4b) ≥ 0	4118	499.376	4136		4154	
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4119		4137		4155	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4120		4138		4156	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a + 6a - 6b) ≥ 0	4121		4139	1.360	4157	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b - 6a + 6b) ≥ 0	4122	499.376	4140		4158	
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4123		4141	299	4159	
	b) promet na potražnoj strani računa	4124		4142	45	4160	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2016.						
	a) dugovni saldo računa (7a + 8a - 8b) ≥ 0	4125		4143	1.614	4161	
	b) potražni saldo računa (7b - 8a + 8b) ≥ 0	4126	499.376	4144		4162	

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata					
		AOP	333	AOP	334 i 335	AOP	336
			Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava		Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i preračuna finansijskih izveštaja		Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka
1	2		12		13		14
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) dugovni saldo računa	4163		4181		4199	
	b) potražni saldo računa	4164		4182		4200	
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4165		4183		4201	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4166		4184		4202	
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa $(1a + 2a - 2b) \geq 0$	4167		4185		4203	
	b) korigovani potražni saldo računa $(1b - 2a + 2b) \geq 0$	4168		4186		4204	
4.	Promene u prethodnoj 2015. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4169		4187		4205	
	b) promet na potražnoj strani računa	4170		4188		4206	
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa $(3a + 4a - 4b) \geq 0$	4171		4189		4207	
	b) potražni saldo računa $(3b - 4a + 4b) \geq 0$	4172		4190		4208	
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4173		4191		4209	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4174		4192		4210	
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016..						
	a) korigovani dugovni saldo računa $(5a + 6a - 6b) \geq 0$	4175		4193		4211	
	b) korigovani potražni saldo računa $(5b - 6a + 6b) \geq 0$	4176		4194		4212	
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4177		4195		4213	
	b) promet na potražnoj strani računa	4178		4196		4214	
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2016.						
	a) dugovni saldo računa $(7a + 8a - 8b) \geq 0$	4179		4197		4215	
	b) potražni saldo računa $(7b - 8a + 8b) \geq 0$	4180		4198		4216	

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata		AOP	Ukupan kapital [$\sum(\text{red 1b kol 3 do kol 15}) - \sum(\text{red 1a kol 3 do kol 15}) \geq 0$]	AOP	Gubitak iznad kapitala [$\sum(\text{red 1a kol 3 do kol 15}) - \sum(\text{red 1b kol 3 do kol 15}) \geq 0$]
		AOP	337				
			Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju				
1	2		15		16		17
1.	Početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) dugovni saldo računa	4217		4235	1.073.168	4244	
	b) potražni saldo računa	4218					
2.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4219		4236		4245	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4220					
3.	Korigovano početno stanje prethodne godine na dan 01.01.2015.						
	a) korigovani dugovni saldo računa ($1a + 2a - 2b \geq 0$)	4221		4237	1.073.168	4246	
	b) korigovani potražni saldo računa ($1b - 2a + 2b \geq 0$)	4222					
4.	Promene u prethodnoj 2015. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4223		4238	10.634	4247	
	b) promet na potražnoj strani računa	4224					
5.	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2015.						
	a) dugovni saldo računa ($3a + 4a - 4b \geq 0$)	4225		4239	1.083.802	4248	
	b) potražni saldo računa ($3b - 4a + 4b \geq 0$)	4226					
6.	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika						
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4227		4240		4249	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4228					
7.	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01. 2016.						
	a) korigovani dugovni saldo računa ($5a + 6a - 6b \geq 0$)	4229		4241	1.083.802	4250	
	b) korigovani potražni saldo računa ($5b - 6a + 6b \geq 0$)	4230					
8.	Promene u tekućoj 2016. godini						
	a) promet na dugovnoj strani računa	4231		4242	12.236	4251	
	b) promet na potražnoj strani računa	4232					
9.	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2016.						
	a) dugovni saldo računa ($7a + 8a - 8b \geq 0$)	4233		4243	1.096.038	4252	
	b) potražni saldo računa ($7b - 8a + 8b \geq 0$)	4234					

U Beogradu,
dana 31.03.2020. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", 6p. 95/2014 i 144/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik				
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	100001716
Naziv:	INFORMATIKA a.d.			
Sedište:	Beograd, Jevrejska 32			

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
KONSOLIDOVANI
u periodu od 01.01. do 31.12.2019. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	4.346.065	3.807.431
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	4.345.307	3.807.431
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	758	0
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004		0
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	4.453.333	3.468.571
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	3.736.987	2.784.884
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	293.871	273.109
3. Plaćene kamate	3008	4.144	3.951
4. Porez na dobitak	3009	342	4.476
5. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	417.989	402.151
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011		338.860
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	107.268	
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	358	1.284
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		0
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3015	358	0
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		1.284
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		0
5. Primljene dividende	3018		0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	38.443	5.903
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		0
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	38.443	5.903
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022		0
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023		

IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	38.085	4.619
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025		0
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028		
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	13.173	12.046
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036	1.397	2.790
6. Isplaćene dividende	3037	11.776	9.256
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	13.173	12.046
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	4.346.423	3.808.715
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	4.504.949	3.486.520
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3040–3041)	3042		322.195
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041–3040)	3043	158.526	
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	356.318	35.275
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	0	0
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046	323	1.152
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042–3043+3044+3045–3046)	3047	197.469	356.318

U Beogradu,

dana 31.03.2020. godine

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014)

INFORMATIKA a.d.
Beograd, Jevrejska 32

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2019. GODINU**

Beograd, mart 2020. godine

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE

1.1. Osnovni podaci o Matičnom pravnom licu - "Informatika" a.d. Beograd

"Informatika" a.d. Beograd je preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering (u daljem tekstu "Matično preduzeće"). Osnovni podaci o Matičnom preduzeću dati su u nastavku teksta:

– Naziv preduzeća	Preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d.
– Sedište preduzeća	Beograd, Jevrejska 32
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Jevrejska 32
– Datum osnivanja preduzeća	1. april 1976. godine
– Delatnost preduzeća	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina preduzeća	srednje
– Vlasništvo	privatno 100%
– Vlasnici preduzeća	prema evidenciji iz Centralnog registra hartija od vrednosti
– Broj akcija	180.011
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2019.	130 (31. decembar 2018. godine: 130)
– Preduzeće je dobilo standard	ISO 9001, ISO 14001 i ISO 27001
– Akcijama Matičnog preduzeća se trguje na Beogradskoj berzi počev od 8. maja 2007. godine.	

1.2. Osnovni podaci o zavisnom pravnom licu - "Direct Link" d.o.o. Beograd

Matično preduzeće je 100% vlasnik udela u zavisnom pravnom licu "Direct Link" d.o.o. Beograd (zajedno u daljem tekstu "Grupa"). Osnovni podaci o zavisnom pravnom licu dati su u nastavku teksta:

– Naziv preduzeća	Preduzeće za proizvodnju i promet računarske opreme "Direct Link" d.o.o.
– Sedište preduzeća	Beograd, Mike Alasa 9
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Mike Alasa 9
– Datum osnivanja preduzeća	21. avgust 1998. godine
– Delatnost preduzeća	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina preduzeća	malo
– Učešće u vlasništvu	100%
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2019.	8 (31. decembar 2018. godine: 4)

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

1. OPŠTE INFORMACIJE (Nastavak)**1.3. Delatnost Grupe**

Osnovna delatnost Matičnog preduzeća, kao i njegovog zavisnog pravnog lica je proizvodnja, održavanje i promet računarske opreme, industrijskih računara, komunikacija i sveobuhvatnih proizvodno-poslovnih informacionih sistema, kao i nabavka i prodaja informatičke robe.

Uspešna dugogodišnja saradnja sa najpriznatijim svetskim firmama kao što su Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys omogućava preduzećima unutar Grupe primenu najnovijih dostignuća iz oblasti savremenih informacionih tehnologija.

Do sada je uspešno realizovan veliki broj ugovora sa privrednim društvima u zemlji i u inostranstvu, državnim institucijama, Svetskom bankom, Evropskom agencijom za rekonstrukciju i drugima.

1.4. Resursi Grupe

Grupa Informatika ima u vlasništvu 6.657 m² dobro opremljenog poslovnog prostora za potrebe proizvodnje, servisa, projektovanja i izrade informacionih sistema. Najviše poslovnog prostora je u Beogradu i to oko 85% od iskazanog vlasništva, a ostatak u najvećim privrednim centrima Srbije i bivšim jugoslovenskim republikama.

U Grupi je na neodređeno vreme zaposleno 138 radnika vrlo visoke kvalifikacione strukture, velikog radnog iskustva i specijalizovanih znanja iz svih oblasti najsavremenijih računarskih i informacionih tehnologija. Veliki broj radnika ima međunarodno priznate sertifikate.

U cilju što brže intervencije kod korisnika i racionalnijeg poslovanja zaposleni su pored Beograda locirani u sledećim regionalnim centrima: Novi Sad i Niš. Pored stalno zaposlenih radnika Grupa po potrebi angažuje naše najeminentnije informatičke stručnjake sa fakulteta i instituta.

Za proizvodnju nove i održavanje postojeće računarske opreme Grupa je opremljena najsavremenijim elektronskim uređajima i instrumentima, kao i većim brojem proizvodnih linija i servisnih centara. Za brze intervencije na terenu Grupa je opremila nekoliko mobilnih ekipa sa potrebnom opremom, uređajima i rezervnim delovima. Takođe, Grupa ima i sektor za komunikaciju koji projektuje i realizuje aktivne i pasivne računarske mreže.

Za uspešnu eksploataciju hardvera i implementaciju softverskih rešenja kod kupaca Grupa u svom školskom centru organizuje obuku kadrova korisnika.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019), kao i važećim odredbama prethodnog Zakona o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018) (u daljem tekstu "Zakon") i ostalom primenljivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji.

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u konsolidovanim finansijskim izveštajima Matično preduzeće je, kao javno društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu gore navedenog Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi – MRS i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i sa njima povezana tumačenja izdata od strane Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija ("Ministarstvo").

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja br. 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine ("Službeni glasnik RS", br. 92/2019), utvrđen je zvaničan prevod MSFI. Prevod MSFI koji je utvrdilo i objavilo Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS, osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda ("IFRIC") u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je sastavni deo standarda, odnosno tumačenja.

Ovi MSFI, shodno navedenom Rešenju Ministra finansija, počće da se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine, a mogu se primeniti i prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2019. godine (uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u napomenam uz finansijske izveštaje). Matično preduzeće je odlučilo da navedene MSFI primeni prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštava za godinu koja se završava 31. decembra 2020.

Navedeni prevod MSFI uključuje sve izmenjene i nove MRS, MSFI i tumačenja, kao koji su stupili na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine i ranije, odnosno koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2018. godine.

Izmenjeni i novi MRS, MSFI i tumačenja izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a, koji su na snazi nakon ovog datuma nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji (videti Napomenu 2.3(a) i (b)).

Iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe. Iznosi iskazani u RSD zaokruženi su na najbližu hiljadu, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

Grupa je u sastavljanju ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe za 2018. godinu.

2.1. Osnova za vrednovanje

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti, osim za vrednovanje nekretnina (zemljišta i građevinskih objekata) koje se iskazuju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, kao i vrednovanje investicionih nekretnina po fer vrednosti na dan izveštavanja koja se zasniva na proceni interne komisije za popis investicionih nekretnina, koja vrši evaluaciju procenjene fer vrednosti i eventualno donosi odluku o potrebi nove procene po fer vrednosti koju vrše eksterni nezavisni procenitelji.

2.2. Osnova za konsolidovanje

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udeo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom zavisnog preduzeća.

Zavisna preduzeća se u celosti konsoliduju od dana kada se kontrola prenese na Matično preduzeće, a isključuju iz konsolidacije od dana kada navedena kontrola prestane.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju finansijske izveštaje Matičnog preduzeća i zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd (u daljem tekstu "Konsolidovano zavisno preduzeće") na dan 31. decembra 2019. godine i za godinu završenu na taj dan.

Finansijski izveštaji Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća korišćeni u sastavljanju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja sačinjeni su na isti izveštajni datum. Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni korišćenjem uniformnih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje, i iste su konzistentno primenjene.

Svi iznosi transakcija koje su nastale iz međusobnih poslovnih odnosa između Matičnog preduzeća i Konsolidovanog zavisnog preduzeća su eliminisani prilikom konsolidacije finansijskih izveštaja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.3. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a stupili su na snagu 1. januara 2019. godine, i kao takvi bi trebalo da budu primenljivi na finansijske izveštaje za 2019. godinu, ali pošto još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, nisu primenjeni od strane Grupe.

- MSFI 16 "Lizing";
- IFRIC 23 "Neizvesnosti u vezi sa tretmanom poreza na dobitak";
- Izmene MSFI 9 "Finansijski instrumenti" - Karakteristike avansa (plaćanja unapred) sa negativnom kompenzacijom;
- Izmene MRS 19 "Primanja zaposlenih" - Izmene plana, umanjenje ili izmirenje;
- Izmene MRS 28 "Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate" - Dugoročna ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate; i
- Godišnja unapređenja MSFI "Ciklus 2015-2017" - MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23, objavljena od strane IASB-a u decembru 2017. godine.

Shodno svemu prethodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MSFI i MRS mogu imati na realnost i objektivnost konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MRS/MSFI.

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Grupe

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda i IFRIC tumačenja, koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2019. godine i nisu ranije usvojeni od strane Grupe.

- Izmene MSFI 3 "Poslovne kombinacije" - Definicija poslovanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MRS 1 "Prezentacija finansijskih izveštaja" i MRS 8 "Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške" - Definicija materijalnosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MSFI 2, MSFI 3, MSFI 6, MSFI 14, MRS 1, MRS 8, MRS 34, MRS 37, MRS 38, IFRIC 12, IFRIC 19, IFRIC 20, IFRIC 22 i SIC-32 zbog usaglašavanja sa novim Konceptualnim okvirom za finansijsko izveštavanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7 - "Reforma referentnih kamatnih stopa" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine); i
- MSFI 17 "Ugovori o osiguranju" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)****2.4. Uporedni podaci**

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za 2018. godinu, sastavljenim u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, koji su bili predmet revizije.

2.5. Stalnost poslovanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Grupa nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti nije ugrožen i pored toga što će poslovanje u drugom i trećem kvartalu 2020. godine, a možda i kasnije, značajno biti otežano zbog posledica virusa Kovid 19 kako na globalnu ekonomiju tako i na sveukupne ekonomske prilike u Republici Srbiji, a kao što je detaljnije obelodanjeno u Napomeni 39.

2.6. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Grupe. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za konsolidovane finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalne imovine izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nematerijalna imovina Grupe na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od softvera i licenci.

Korisni vek nematerijalne imovine je procenjen kao određen (3 do 7 godina), a amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primenom proporcionalne metode.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu (Napomena 24).

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalne imovine se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, koje ispunjavaju uslove da budu priznate kao sredstvo, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrednost (uključujući carinske dažbine), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano, kao i kapitalizovane troškove pozajmljivanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke postrojenja i opreme su odmerene po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) odmeravaju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, umanjenoj za amortizaciju građevinskih objekata.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata iskazuje se u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Smanjenja kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete revalorizacione rezerve direktno u kapitalu, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Grupa u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete konsolidovani bilans uspeha perioda u kome su nastali.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u konsolidovanom bilansu uspeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna, odnosno revalorizovana vrednost u slučaju građevinskih objekata, rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Građevinski objekti	40-65 godina
- Mašine i oprema	1-10 godina
- Motorna vozila	3-10 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog konsolidovanog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018 i 86/2019), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 93/2019), što rezultira efektima kako na tekući porez, tako i na odložene poreze (Napomena 34).

3.3. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina Grupe je nekretnina koju Grupa drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po fer (poštenoj) vrednosti. Fer vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost. Poštena vrednost meri se kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrednosti.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene fer vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao. Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.4. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju neodređen koristan vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadena. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadenje vrednosti.

Nadoknadena vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

3.5. Finansijski instrumenti

3.5.1. Finansijska sredstva

Grupa priznaje finansijska sredstva u svom konsolidovanom bilansu stanja samo onda kada ona postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Grupa izvršila prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad finansijskim sredstvom.

Finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrednosti uvećanoj i za direktno pripisive transakcione troškove (osim u slučaju kada se radi o finansijskim sredstvima koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, kada se transakcioni troškovi tretiraju kao rashodi perioda).

Finansijska sredstva Grupe uključuju gotovinu (Napomena 3.7), potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iz poslovanja, kao i date kredite.

Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije: finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, zajmovi i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

Grupa je klasifikovala finansijska sredstva u kategoriju "Zajmovi i potraživanja".

Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.5.1. Finansijska sredstva (Nastavak)***Zajmovi i potraživanja*

Zajmovi i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu.

Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih sredstava, kratkoročna beskamatna potraživanja kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Nakon inicijalnog priznavanja, zajmovi i potraživanja se naknadno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za obezvređenje.

U konsolidovanom bilansu stanja Grupe ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata date stambene kredite zaposlenima, potraživanja od kupaca i druga potraživanja iz poslovanja i druge plasmane.

Potraživanja od kupaca se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Ispravka vrednosti potraživanja se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Procena ispravke vrednosti potraživanja vrši se na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva, i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja i plasmana umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 31). Kada je potraživanje nenaplativo, otpisuje se na teret ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja i plasmana priznaju se u korist konsolidovanog bilansa uspeha u okviru prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha (Napomena 30).

Ostali dugoročni finansijski plasmani obuhvataju beskamatna i kamatonosna potraživanja od zaposlenih po osnovu odobrenih stambenih zajmova.

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi. Ispravka vrednosti potraživanja od zaposlenih se utvrđuje kada postoji objektivan dokaz da Grupa neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.5. Finansijski instrumenti (Nastavak)

3.5.2. Finansijske obaveze

Grupa priznaje finansijske obaveze u svom konsolidovanom bilansu stanja samo onda kada ona postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Grupa ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u konsolidovanom bilansu uspeha.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Izuzetno od opšteg pravila početnog priznavanja finansijskih obaveza, kratkoročne beskatmatne obaveze kod kojih je efekat diskontovanja nematerijalan, inicijalno se priznaju po originalnoj fakturnoj vrednosti.

Finansijske obaveze Grupe se, u smislu MRS 39 "Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje", klasifikuju kao zajmovi i krediti. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze Grupe uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

Naknadno vrednovanje finansijskih obaveza zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

(a) Krediti od banaka i dobavljača

Kreditni od banaka i dobavljača se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti.

(b) Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale tekuće obaveze vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.5.3. Međusobno prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u konsolidovanom bilansu stanja samo ako postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

3.5.4. Finansijski instrumenti koji se ne vrednuju po fer vrednosti

Finansijski instrumenti koji nisu vrednovani po fer vrednosti uključuju: gotovinu i gotovinske ekvivalente, potraživanja iz poslovanja i obaveze prema dobavljačima.

Zbog svog kratkoročnog karaktera, knjigovodstvena vrednost gotovinskih ekvivalenata i gotovine, potraživanja iz poslovanja i obaveza iz poslovanja odgovara njihovoj fer vrednosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.6. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža.

Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi ino ili domaćeg dobavljača uvećanu za troškove carine, transportne i ostale dokumentovane zavisne troškove nabavke. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha repromaterijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

3.7. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.8. Kapital

Kapital Grupe čine:

- (a) Akcijski kapital – obične akcije, emisiona premija i ostali kapital;
- (b) Statutarne i druge rezerve;
- (c) Revalorizacione rezerve koje čine pozitivni efekti izvršene procene građevinskih objekata i njihovo svođenje na fer tržišnu vrednost;
- (d) Nerealizovani dobici/gubici po osnovu drugih komponenti ostalog rezultata (aktuarski dobici/gubici); i
- (e) Neraspoređeni dobitak.

Otkupljene sopstvene akcije predstavljaju odbitnu stavku kapitala (Napomena 15).

3.9. Raspodela dobitka

Raspodela dobitka vlasnicima kapitala Grupe priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Grupe odobrili raspodelu dobitka.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Grupa ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum konsolidovanog bilansa stanja (Napomena 16). Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.10. Rezervisanja (Nastavak)

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum konsolidovanog bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist konsolidovanog bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku formiraju se u slučajevima odobravanja garantnog roka kupcima dužeg od godinu dana, a pod uslovom da proizvođač utrošenih komponenti koje su ušle u sastav finalnog proizvoda nije dao garanciju na navedene komponente.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku se formiraju kao odgovarajući procenat od ostvarenih prihoda od prodaje pojedinih vrsta proizvoda. Formiranje rezervisanja se vrši na teret konsolidovanog bilansa uspeha, dok se neiskorišćena rezervisanja ukidaju u korist konsolidovanog bilansa uspeha. Kada proizvođač komponenti u slučaju reklamacije kupca snosi troškove zamene istih a serviseri Grupe vrše opravke, ne formiraju se rezervisanja za garantni rok.

Rezervisanja za otpremnine zaposlenih za odlazak u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

3.11. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje (Napomena 37), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Grupa ne priznaje potencijalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz konsolidovane finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

3.12. Primanja zaposlenih

(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je u obavezi da plaća porez, kao i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima.

Grupa je takođe, obavezna da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Grupa nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.12. Primanja zaposlenih (Nastavak)

(b) Ostale naknade zaposlenima - otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu, Grupa ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima.

Međutim, u skladu sa internom regulativom, Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće vrše isplatu naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou od strane nezavisnih, kvalifikovanih aktuara, primenom metode projektovane kreditne jedinice. Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u konsolidovanom bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u konsolidovanom izveštaju o ostalom rezultatu.

Osnovne pretpostavke na osnovu kojih je izvršen obračun rezervisanja za otpremnine zaposlenih obelodanjene su u Napomeni 16.

3.13. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Grupa posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD). Dinar predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Grupe.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 40).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha, kao finansijski prihodi (Napomena 28), odnosno finansijski rashodi (Napomena 29).

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih valutnih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda (Napomena 28), odnosno finansijskih rashoda (Napomena 29).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Priznavanje prihoda**

Grupa priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Grupa imati priliv ekonomskih koristi.

Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Grupe.

Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe. Smatra se da prilikom prodaje nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz rok plaćanja od 60 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

(b) Prihod od prodaje usluga

Grupa prodaje usluge koje se odnose na održavanje računarske opreme, izradu aplikativnih softvera, kao i internet usluge. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom na to da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama.

Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Grupa stekla pravo da se kamata primi i iskazuju se u konsolidovanom bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda (Napomena 28).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.15. Priznavanje rashoda

(a) Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove potrošnog i ostalog materijala, goriva i energije, bruto zarade i naknade zarada, troškove amortizacije, održavanja i usluge pružene od strane trećih lica.

Poslovni rashodi obuhvataju i nematerijalne troškove kao što su troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostale troškove nastale u tekućem obračunskom periodu.

Poslovni rashodi evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, u stvarno nastalom iznosu, u obračunskom periodu na koji se odnose.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme se priznaju na teret rashoda obračunskog perioda u kom su nastali u stvarno nastalom iznosu (Napomena 24).

(b) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Rashodi kamata na kredite iz poslovnih odnosa evidentiraju se u konsolidovanom bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda u obračunskom periodu na koji se odnose (Napomena 29).

(c) Ostali rashodi

Ostale rashode čine manjkovi, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali nepomenuti rashodi.

Ostali rashodi priznaju se u obračunatom iznosu u periodu u kojem su nastali.

3.16. Zakupi

Grupa kao zakupac

Finansijski zakup

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njime suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Finansijski zakup se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.16. Zakupi (Nastavak)***Grupa kao zakupac (Nastavak)**Operativni zakup*

Zakup se klasifikuje kao operativni zakup ako zakupodavac suštinski zadržava sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom.

Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa iskazuju se na teret konsolidovanog bilansa uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 24).

Grupa kao zakupodavac

Prihod od zakupnina potiče od davanja nekretnina u zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 20).

3.17. Porez na dobitak*Tekući porez*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (u daljem tekstu "Zakon") i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2018. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici (velika i srednja pravna lica) više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika. Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj – poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće tokom godine porez na dobitak plaćaju u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.17. Porez na dobitak (Nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma konsolidovanog bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak perioda.

Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

3.18. Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjivanje povezanih strana". Odnosi između Grupe i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 35).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Poslovanje Grupe je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promena kurseva stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Grupe svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Grupe u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Grupe ovim rizicima. Grupa ne može da eliminiše sve finansijske i operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Grupa je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima.

Rukovodstvo Grupe smatra da su u tekućim okolnostima politike upravljanja rizicima adekvatne i efektivne i da se njihovom odgovarajućom primenom u svakodnevnom poslovanju minimizira izloženost Grupe prvenstveno negativnim efektima rizika. U 2019. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Grupa ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.267	1.992
Potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja	499.544	391.214
Kratkoročni finansijski plasmani	4.836	4.868
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	197.469	356.318
Ukupno	703.116	754.392
Finansijske obaveze		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	18.775	2.756
Obaveze iz poslovanja	606.122	740.769
Ostale kratkoročne obaveze	29.087	25.748
Obaveze po osnovu PDV i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	42.192	51.154
Ukupno	696.176	820.427

U 2019. i 2018. godini Grupa nije imala derivatne finansijske instrumente.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 3. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Grupa posluje u međunarodnim okvirima i izložena je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Grupe je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Grupa ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Grupe preduzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Grupa još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

Grupa je pretežno izložena deviznom riziku po osnovu značajnih nabavki od glavnih dobavljača iz inostranstva.

Oscilacije kursa u toku 2019. godine uticale su na iskazan nivo pozitivnih i negativnih kursnih razlika, ali je Grupa vodila računa o usklađenosti deviznih sredstava i obaveza u cilju minimiziranja efekata promene kursa dinara. Grupa u svom poslovanju u velikom procentu vrši uvoz robe iz inostranstva uglavnom u EUR i USD, a izvoz robe i usluga uglavnom na područje sa valutom EUR.

Na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza izraženih u **stranoj valuti** (uključujući i valutnu klauzulu) je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	2019.	2018.	2019.	2018.
Potraživanja od kupaca	18.078	27.607	-	-
Devizna sredstva	1.854	274	-	-
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	-	-	18.775	2.756
Obaveze prema obavljačima u inostranstvu	-	-	176.130	427.072
Ukupna izloženost	19.932	27.881	194.905	429.828

Na dan 31. decembra 2019. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 19.932 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 27.881 hiljadu) su izražena u stranoj valuti, što predstavlja 2,83% (2018. godina: 3,70%) ukupnih finansijskih sredstava Grupe.

Na dan 31. decembra 2019. godine, finansijske obaveze izražene u stranoj valuti iznose RSD 194.905 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 429.828 hiljada), što predstavlja 28,00% (2018. godina: 52,39%) ukupnih finansijskih obaveza Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)****(a) Tržišni rizik (Nastavak)***Rizik od promene kamatnih stopa*

Grupa je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njenu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Prihodi i rashodi Grupe i tokovi gotovine su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa, s obzirom na to da Grupa nema značajnu kamatonosnu imovinu, niti obaveze. Shodno tome, Grupa na dan izveštavanja nije bila izložena riziku od promene kamatnih stopa.

Rizik od promene cena

Grupa nije izložena značajnijem riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da nema ulaganja klasifikovanih u konsolidovanom bilansu stanja kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ili kao finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u konsolidovanom bilansu uspeha.

S druge strane, Grupa je izložena riziku promena cena kako svojih proizvoda i usluga tako i promena cena repro-materijala, robe i usluga koje nabavlja na domaćem i stranom tržištu. Navedene rizike Grupa kontinuirano analizira i prati preko svojih komercijalnih službi i preduzima mere za smanjenje negativnih efekata prisutnog rizika.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Grupu ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Grupe kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca. Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika.

Za sva potraživanja gde je postojao objektivni dokaz umanjenja (obezvređenja) vrednosti, rukovodstvo je izvršilo procenu nadoknadle vrednosti potraživanja i priznalo gubitak po osnovu obezvređenja.

Rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja od kupaca po osnovu prodaje (Napomena 10) i kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)****(c) Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti je rizik da će Grupa biti suočena sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza. Grupa upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Grupe i zbirno za Grupu kao celinu.

Finansijska služba Grupe nadzire planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Grupe da bi se obezbedilo da Grupa uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

Operativno upravljanje likvidnošću vrši se od strane rukovodstva i centralizovano je na nivou Grupe. Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih limita i kreditnih obaveza a u cilju stvaranja mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

Zbog dinamične prirode poslovanja Grupe, Finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđene kreditne linije.

Rukovodstvo vrši nadzor nad kontinuiranim planiranjem rezerve likvidnosti Grupe (koja obuhvata neiskorišćene kreditne linije i gotovinu i gotovinske ekvivalente) na osnovu očekivanih novčanih tokova.

Grupa raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije roba i usluga, koji joj omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Grupa ne koristi finansijske derivate.

Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune ili oročene depozite, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Grupe data je u sledećoj tabeli. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima glavnice duga na osnovu najranijeg datuma na koji će Grupa biti obavezna da takve obaveze namiri.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (Nastavak)

	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2019.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	12.544	6.231	-	18.775
Obaveze iz poslovanja	606.122	-	-	606.122
Ostale kratkoročne obaveze	29.087	-	-	29.087
Obaveze po osnovu PDV i ostalih poreza, doprinosa i dažbina	42.192	-	-	42.192
	689.945	6.231	-	696.176
<u>31.12.2018.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	-	2.756	-	2.756
Obaveze iz poslovanja	740.769	-	-	740.769
Ostale kratkoročne obaveze	25.748	-	-	25.748
Obaveze po osnovu PDV i ostalih poreza, doprinosa i dažbina	51.154	-	-	51.154
	817.671	2.756	-	820.427

4.3. Upravljanje kapitalom

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedila povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvala optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala.

Da bi očuvala odnosno korigovala strukturu kapitala u cilju ostvarenja navedenog cilja, Grupa preko najvišeg svog organa, Skupštine, odlučuje o raspodeli i promeni strukture kapitala.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Grupe i njenog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti i finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne), umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Na dan 31. decembra 2019. godine neto dugovanja Grupe imaju negativnu vrednost (s obzirom da Grupa ima samo obaveze po osnovu finansijskog lizinga od RSD 18.775 hiljada), dok gotovinski ekvivalenti i gotovina iznose RSD 197.469 hiljada. Shodno tome, ne postoji opasnost za očuvanje strukture kapitala.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Upravljanje kapitalom (Nastavak)**

Ukupan kapital Grupe na dan 31. decembra 2019. godine iznosi RSD 1.096.038 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 1.083.802 hiljade) i čini 56,91% ukupne pasive Grupe (31. decembar 2018. godine: 53,38%).

Grupa je u 2019. godini ostvarila neto dobitak od RSD 25.244 hiljade (2018. godina: RSD 20.880 hiljade).

4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Grupa ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno preovlađujućim tržišnim uslovima. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Grupe na dan izveštavanja:

Grupa u konsolidovanom bilansu stanja nema iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja i obaveza iz poslovanja odražava njihovu tržišnu vrednost.

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datim zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo smatra da fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Grupe odgovara njihovim knjigovodstvenim iznosima na dan izveštavanja, prikazanim u Napomeni 4.1. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Grupe smatra da iznosi u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva od rukovodstva Grupe korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u konsolidovanom bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode.

Procenu periodično vrši rukovodstvo Grupe i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u konsolidovanom bilansu uspeha u određenim periodima.

Primeru radi: ukoliko bi Grupa smanjila koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 4.049 hiljada.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Obezvređenje potraživanja od kupaca i drugih potraživanja

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju jer korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini.

Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

**NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.**

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)*Rezervisanja po osnovu otpremnina*

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i stope fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 16. uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niša za 0.5% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za RSD 1.525 hiljada ili viša za RSD 1.903 hiljade u odnosu na rezervisanja za otpremnine iskazana u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe na dan 31. decembra 2019. godine.

Sudski sporovi

Grupa je uključena u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njenog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju (Napomena 37), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Patenti, licence, softveri i ostala prava
NABAVNA VREDNOST	
Stanje na dan	
1. januara 2018. godine	32.003
Povećanja – nabavke u toku godine	1.515
Stanje na dan	
31. decembra 2018. godine	33.518
Povećanja – nabavke u toku godine	-
Stanje na dan	
31. decembra 2019. godine	33.518
AKUMILIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI	
Stanje na dan	
1. januara 2018. godine	19.998
Amortizacija (Napomena 25)	3.809
Stanje na dan	
31. decembra 2018. godine	23.807
Amortizacija (Napomena 25)	3.639
Stanje na dan	
31. decembra 2019. godine	27.446
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:	
- 31. decembra 2019. godine	6.072
- 31. decembra 2018. godine	9.711

Nematerijalna ulaganja na dan 31. decembra 2019. godine se sastoje od licenci i računarskog softvera.

Na osnovu procene rukovodstva Grupe, nema indikacija da je nematerijalna imovina na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	<u>Zemljište</u>	<u>Građevinski objekti</u>	<u>Postrojenja i oprema</u>	<u>Investicione nekretnine</u>	<u>Ukupno</u>
NABAVNA/REVALORIZOVANA VREDNOST					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	116.969	688.538	287.372	40.006	1.132.885
Povećanja u toku godine	-	-	49.355	-	49.355
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(130.397)	-	(130.397)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	116.969	688.538	206.330	40.006	1.051.843
Povećanja u toku godine	-	-	48.549	-	48.549
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.564)	-	(3.564)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	116.969	688.538	251.315	40.006	1.096.828
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI					
Stanje na dan					
1. januara 2018. godine	-	22.104	254.527	-	276.631
Amortizacija (Napomena 25)	-	11.051	14.399	-	25.450
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(130.385)	-	(130.385)
Stanje na dan					
31. decembra 2018. godine	-	33.155	138.541	-	171.696
Amortizacija (Napomena 25)	-	11.052	25.794	-	36.846
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.550)	-	(3.550)
Stanje na dan					
31. decembra 2019. godine	-	44.207	160.785	-	204.992
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:					
- 31. decembra 2019. godine	116.969	644.331	90.530	40.006	891.836
- 31. decembra 2018. godine	116.969	655.383	67.789	40.006	880.147

Realni tereti na imovini na dan 31. decembra 2019. godine:

- Pre prodaje prostora Matičnom preduzeću, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 5. oktobra 2000. godine u korist Savezne direkcije za robne rezerve na iznos od RSD 36.000 hiljada.
- Pre prodaje prostora Matičnom preduzeću, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 11. decembra 2000. godine u korist Servo Mihalj banke a.d. Zrenjanin na iznos od RSD 2.956 hiljada.
- Hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.
- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist API Bank a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 i objektu poslovnih usluga u ulici Mike Alasa, na iznos od EUR 750.000. Nakon sprovedenog upisa hipoteke u korist API Bank a.d. Beograd, izvršiće se brisanje hipoteka upisanih u korist VTB banke a.d. Beograd u iznosima od EUR 700.000 i EUR 350.000.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)

Realni tereti na imovini na dan 31. decembra 2019. godine (Nastavak):

- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist OTP banke Srbija a.d. Novi Sad na poslovnim objektu u ulici Jevrejska br. 32 i objektu poslovnih usluga u ulici Mike Alasa, na iznos od EUR 1.500.000, nakon čega će biti izbrisana prethodno upisana hipoteka u istom iznosu u korist OTP banke Srbija a.d. Novi Sad.
- Podnet je zahtev za upis hipoteke u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnim objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.

Zemljište i građevinski objekti su iskazani po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa procenom izvršenom na dan 31. decembra 2015. godine, korišćenjem tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uloženi sredstava. Procena je sprovedena od strane eksternih nezavisnih kvalifikovanih procenitelja, a interna popisna komisija vrši godišnju evaluaciju i procenjuje da li treba vršiti novu procenu od strane eksternih kvalifikovanih procenitelja.

Neotpisana vrednost opreme uzete u finansijski lizing iznosi RSD 25.644 hiljade na dan 31. decembra 2019. godine (31. decembar 2018. godine: RSD 7.215 hiljada).

Matično preduzeće poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Grupa preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ.

Nema indikacija da su građevinski objekti i oprema na dan izveštavanja obezvređeni.

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2019.	2018.
Učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica:		
- Informatika INTL d.o.o. Banja Luka	151	151
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Zajmovi dati radnicima za stambenu izgradnju	1.416	1.767
Minus: Svođenje na tržišnu vrednost plasmana i ispravka vrednosti (Napomena 31)	(149)	(129)
Ostali plasmani	-	354
	1.267	1.992
Stanje na dan 31. decembra	1.418	2.143

Stambeni zajmovi zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Grupa mogla da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

9. ZALIHE

	2019.	2018.
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	174.329	258.181
Roba	41.676	57.122
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	64.414	61.353
Stanje na dan 31. decembra	280.419	376.656

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	2019.	2018.
Kupci u zemlji – ostala povezana pravna lica (Napomena 35(a))	2.427	-
Kupci u zemlji	489.408	367.530
Kupci u inostranstvu	23.893	33.450
Bruto potraživanja	515.728	400.980
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>		
- kupci u zemlji	(17.131)	(9.874)
- kupci u inostranstvu	(5.815)	(5.843)
	(22.946)	(15.717)
Stanje na dan 31. decembra	492.782	385.263

Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca odgovara njihovoj fer vrednosti.

Za potraživanja po osnovu prodaje koja su iskazana u okviru stanja na dan 31. decembra 2019. godine, a nisu naplaćena do datuma sastavljanja priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja, procenjena je naplativost istih i izvršeno obezvređenje putem ispravke vrednosti.

Promene na računu **ispravke vrednosti potraživanja** u toku godine prikazane su kako sledi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	15.717	36.541
Isknjižavanje ispravljenih potraživanja	-	(26.024)
Dodatna ispravka vrednosti (Napomena 31)	7.298	5.722
Naplaćena ispravljenja potraživanja (Napomena 30)	(69)	(522)
Stanje na dan 31. decembra	22.946	15.717

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Grupa ima veći broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

Shodno tome, rukovodstvo Grupe smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja po osnovu prodaje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2019.	2018.
Potraživanja od zaposlenih	2.171	1.082
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa	2.206	3.041
Potraživanja za kamatu i dividende	683	683
Ostala kratkoročna potraživanja	2.385	1.828
Minus: Ispravka vrednosti	(683)	(683)
Stanje na dan 31. decembra	6.762	5.951

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2019.	2018.
Kratkoročni krediti u zemlji	4.521	4.130
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.453	4.633
Minus: Ispravka vrednosti ostalih plasmana	(4.138)	(3.895)
Stanje na dan 31. decembra	4.836	4.868

Promene na računu **ispravke vrednosti ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana** u toku godine prikazane su kako sledi:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	3.895	3.654
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 31)	243	241
Stanje na dan 31. decembra	4.138	3.895

13. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2019.	2018.
Tekući (poslovni) računi	195.557	322.400
Blagajna	6	4
Devizni račun	1.854	274
Ostala novčana sredstva	52	33.640
Stanje na dan 31. decembra	197.469	356.318

14. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2019.	2018.
Unapred plaćeni troškovi	4.584	3.645
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	164	105
Stanje na dan 31. decembra	4.748	3.750

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL

Promene na kapitalu u toku godine prikazane su kako sledi:

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostali kapital	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacije rezerve	Aktuarski gubici	Neraspoređeni dobitak	Ukupan kapital
Stanje na dan									
1. januara 2018. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.743)	106.423	1.073.168
Raspodela dela dobitka – odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(10.629)	(10.629)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	20.880	20.880
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski dobici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	350	-	350
Odloženi porezi na aktuarske dobitke (Napomena 34(c))	-	-	-	-	-	-	33	-	33
Stanje na dan									
31. decembra 2018. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.360)	116.674	1.083.802
Raspodela dela dobitka – odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(12.754)	(12.754)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	25.244	25.244
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(299)	-	(299)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 34(c))	-	-	-	-	-	-	45	-	45
Stanje na dan									
31. decembra 2019. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	501	499.376	(1.614)	129.164	1.096.038

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL (Nastavak)

Po Rešenju Komisije za hartije od vrednosti izdatom dana 14. jula 2011. godine Matičnom preduzeću je odobrena zamena postojećih akcija i njene nominalne vrednosti od RSD 2.000,00 po akciji u računovodstvenu vrednost od RSD 2.042,1752 po akciji. Nakon izdavanja ovog rešenja, u poslovnim knjigama Matičnog preduzeća izvršeno je adekvatno prevođenje nominalne vrednosti u računovodstvenu vrednost po akciji, i to za stanje akcijskog kapitala i stanje otkupljenih sopstvenih akcija.

Akcijski kapital Matičnog preduzeća na dan 31. decembra 2019. godine se sastoji od 180.011 akcija (31. decembar 2018. godine: 180.011 akcija) pojedinačne računovodstvene vrednosti od RSD 2.042,1752 po akciji (31. decembar 2018. godine: RSD 2.042,1752), odnosno ukupne vrednosti od RSD 367.614 hiljada (31. decembar 2018. godine: RSD 367.614 hiljada).

Na dan 31. decembra 2019. godine, broj sopstvenih akcija iznosio je 16.493, ukupne računovodstvene vrednosti RSD 33.682 hiljade (31. decembar 2018. godine: RSD 33.682 hiljade). Matično preduzeće u toku 2019. i 2018. godine nije otkupljivalo sopstvene akcije.

Najveći pojedinačni akcionar Matičnog preduzeća je JP "Srbijagas" Novi Sad, koji poseduje 55.000 akcija i glasova, odnosno 30,55% akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala. Akcijama Matičnog preduzeća se trguje na Beogradskoj berzi od 8. maja 2007. godine.

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

	Troškovi u garantnom roku	Rezervisanja za otpremnine	Ukupno
Stanje na dan			
1. januara 2018. godine	684	11.102	11.786
Rezervisanja u toku godine (Napomena 26)	100	86	186
Iskorišćeno u toku godine	(328)	-	(328)
Aktuarski dobici (Napomena 15)	-	(350)	(350)
Ukidanje rezervisanja (Napomena 32)	-	(506)	(506)
Stanje na dan			
31. decembra 2018. godine	456	10.332	10.788
Rezervisanja u toku godine (Napomena 26)	400	1.517	1.917
Iskorišćeno u toku godine	(548)	-	(548)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	299	299
Ukidanje rezervisanja (Napomena 32)	-	(346)	(346)
Stanje na dan			
31. decembra 2019. godine	308	11.802	12.110

Uobičajena praksa je da Grupa daje garanciju na svoje proizvode. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku za proizvode za koje ne postoji garancija dobavljača od kojih je nabavljen repro-materijal, a na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska zaposlenih iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2019. godine, korišćena je diskontna stopa od 4,8% i pretpostavka prosečnog rasta zarada po stopi od 1,5% godišnje.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. OBAVEZE PO OSNOVU FINANSIJSKOG LIZINGA

Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa ima 10 aktivnih ugovora o finansijskom lizingu automobila. Obaveze po osnovu finansijskog zakupa se otplaćuju na period od pet godina i uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 3,5% do 6,8% na godišnjem nivou.

Obaveze po finansijskom zakupu – minimum plaćanja zakupa prikazana su kako sledi:

	2019.		2018.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	12.544	12.991	2.551	2.601
Od 2 do 5 godina	6.231	6.314	205	208
Stanje na dan 31. decembra	18.775	19.305	2.756	2.809

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa.

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2019.	2018.
Dobavljači u zemlji	429.052	313.040
Dobavljači u inostranstvu	176.130	427.072
Ostale obaveze iz poslovanja	940	657
Stanje na dan 31. decembra	606.122	740.769

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 30 do 60 dana.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu na dan 31. decembra 2019. godine u iznosu od RSD 176.130 hiljada su izražene u stranoj valuti i to: USD 297.457,81, EUR 1.232.044,34 i GBP 300.

Rukovodstvo Grupe smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan konsolidovanog bilansa stanja.

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2019.	2018.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	21.209	18.229
Obaveze za kamate	-	110
Obaveze za dividende	6.708	5.729
Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	760	660
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	347	855
Ostale obaveze	63	165
Stanje na dan 31. decembra	29.087	25.748

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

20. POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od prodaje robe:		
- na domaćem tržištu	193.436	178.446
- na inostranom tržištu	38	27.631
	193.474	206.077
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga:		
- ostala povezana pravna lica (Napomena 35(b))	60.640	34.152
- na domaćem tržištu	2.979.513	2.790.451
- na inostranom tržištu	44.833	70.261
	3.084.986	2.894.864
Prihodi od premija, subvencija, donacija i dotacija	720	5
Drugi poslovni prihodi	26.299	6.164
Ukupno	3.305.479	3.107.110

Drugi poslovni prihodi se najvećim delom, u iznosu od RSD 26.290 hiljada, odnose na prihode po osnovu zakupnina.

21. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavnu vrednost prodate robe od RSD 153.072 hiljade u 2019. godini (2018. godina: RSD 163.603 hiljade) čini nabavna vrednost prodate robe za promet robe na veliko i u tranzitu.

Nabavna vrednost prodate robe sastoji se iz neto fakturne vrednosti i zavisnih troškova nabavke.

22. TROŠKOVI MATERIJALA

	2019.	2018.
Troškovi materijala za izradu	1.964.339	2.219.459
Troškovi rezervnih delova	3.646	7.239
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	7.829	4.930
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.002	730
Ukupno	1.976.816	2.232.358

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

23. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2019.	2018.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	206.170	188.028
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	34.260	32.446
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	14.069	12.849
Troškovi naknada po ugovoru o delu	23.779	20.677
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	6.398	7.362
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	1.602	2.118
Ostali lični rashodi i naknade	17.225	14.725
Ukupno	303.503	278.205

24. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2019.	2018.
Troškovi usluga na izradi učinaka	656.421	269.143
Troškovi transportnih usluga	10.501	8.804
Troškovi reklame i propagande	13.288	11.564
Troškovi zakupnina	3.898	3.878
Troškovi usluga održavanja	2.437	2.366
Troškovi sajmovi	307	1.080
Troškovi istraživanja	1.000	500
Troškovi ostalih usluga	5.191	5.798
Ukupno	693.043	303.133

Troškovi usluga na izradi učinaka beleže porast u odnosu na prošlu godinu zbog velikog broja projekata koje je Grupa imala u toku 2019 godine, a za koje su bile angažovane kooperantske firme koje su pružale usluge tehničke pomoći u cilju ispunjenja ugovornih obaveza Grupe.

25. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2019.	2018.
Troškovi amortizacije nematerijalne imovine (Napomena 6)	3.639	3.809
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 7)	36.846	25.450
Ukupno	40.485	29.259

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

26. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

	2019.	2018.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku (Napomena 16)	400	100
Troškovi rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	1.517	86
Jkupno	1.917	186

27. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2019.	2018.
Troškovi neproizvodnih usluga	66.063	85.537
Troškovi premija osiguranja	1.333	1.142
Troškovi platnog prometa	5.882	7.212
Troškovi reprezentacije	10.063	8.315
Troškovi članarina	2.227	2.280
Troškovi poreza	10.918	9.652
Ostali nematerijalni troškovi	2.385	2.026
Ukupno	98.871	116.164

28. FINANSIJSKI PRIHODI

	2019.	2018.
Prihodi od kamata	758	549
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	24.174	20.420
Ukupno	24.932	20.969

29. FINANSIJSKI RASHODI

	2019.	2018.
Rashodi kamata	4.145	3.989
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	27.922	11.414
Ukupno	32.067	15.403

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

30. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana	-	224
Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	69	522
Ukupno	<u>69</u>	<u>746</u>

31. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	20	-
Obezvređenje potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	7.298	5.722
Obezvređenje ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12)	243	241
Ukupno	<u>7.561</u>	<u>5.963</u>

32. OSTALI PRIHODI

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	358	-
Prihodi od ukidanja rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	346	506
Ostali nepomenuti prihodi	7.143	4.314
Ukupno	<u>7.847</u>	<u>4.820</u>

33. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi za godinu završenu 31. decembra 2019. godine iznose RSD 5.573 hiljade (2018. godina: RSD 636 hiljada) i najvećim delom se odnose na rashode po osnovu izdataka za zdravstvo, sport i humanitarne ciljeve u iznosu od RSD 5.171 hiljadu.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

34. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Glavne komponente poreza na dobitak su sledeće:

	2019.	2018.
Tekući porez na dobitak	6.188	2.450
Odloženi poreski (prihodi)/rashodi perioda	(1.862)	588
Ukupan poreski rashod	4.326	3.038

(b) Usaglašavanje poreskog rashoda i računovodstvenog dobitka pre oporezivanja

Obračunati poreski rashod se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi se dobio primenom važeće poreske stope od 15% na računovodstveni dobitak pre oporezivanja, kao što sledi:

	2019.	2018.
Dobitak pre oporezivanja	29.570	23.918
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi - 15%	4.436	3.588
Usklađivanje prihoda/rashoda	(110)	(550)
Ukupan poreski rashod	4.326	3.038
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<i>14,63%</i>	<i>12,70%</i>

(c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze, neto se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove, kao i na dugoročna rezervisanja za otpremnine zaposlenih prilikom odlaska u penziju.

Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	2019.	2018.
Stanje na dan 1. januara	83.055	82.500
Efekat privremenih razlika evidentiran (u korist)/na teret bilansa uspeha	(1.862)	588
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist kapitala (Napomena 15)	(45)	(33)
Stanje na dan 31. decembra	81.148	83.055

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima i drugim povezanim stranama.

Najveći pojedinačni akcionar Matičnog preduzeća je JP "Srbijagas" Novi Sad u čijem se vlasništvu nalazi 30,55% akcijskog kapitala Matičnog preduzeća. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

- (a) **Stanje potraživanja** dan 31. decembra 2019. i 2018. godine proisteklo iz transakcija sa povezanim licima prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Potraživanja po osnovu prodaje		
(Napomena 10)		
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	<u>2.427</u>	<u>-</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>2.427</u>	<u>-</u>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču iz transakcija prodaje. Potraživanja po svojoj prirodi nisu obezbeđena i nemaju kamatu.

- (b) Transakcije sa povezanim pravnim licima, odnosno **prihodi i rashodi** nastali u 2019. i 2018. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
PRIHODI		
Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga		
(Napomena 20)		
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	<u>60.640</u>	<u>34.152</u>
Ukupno	<u>60.640</u>	<u>34.152</u>

Roba, proizvodi i usluge se prodaju po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

- (c) **Bruto zarade i naknade** ključnog rukovodećeg osoblja Grupe (direktori, članovi Izvršnog i Nadzornog odbora) u 2019. godini su iznosile RSD 37.509 hiljada (2018. godina: RSD 32.553 hiljade).

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

36. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji računata je u skladu sa MRS 33 "Zarada po akciji". Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji.

Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Matičnog preduzeća, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

	2019.	U RSD bez para 2018.
Neto dobitak koji pripada vlasnicima kapitala Matičnog preduzeća (A)	25.243.836	20.879.732
Broj običnih akcija u opticaju na dan 31. decembra	180.011	180.011
Ponderisani prosečni broj izdatih običnih akcija u toku perioda (B)	180.011	180.011
Osnovna zarada po akciji (A/B)	140	116

37. POTENCIJALNE OBAVEZE

- (a) Na dan 31. decembra 2019. godine Grupa se javlja kao tužena strana u šest radnih sporova, dok je u jednom sporu tužilac. U slučaju sporova koji se vode protiv Grupe, četiri spora su na prvom stepenu, za jedan spor se čeka drugostepena presuda, dok se za jedan spor čeka odluka Ustavnog suda po ustavnoj žalbi Matičnog preduzeća – postupak u kome je Matično preduzeće tužilačka strana.

Ukupna opredeljena vrednost tužbenih zahteva u kojima se Grupa javlja kao tužena strana, bez eventualnih kamata i troškova sporova, iznosi RSD 1.200 hiljada.

Rukovodstvo Grupe ne očekuje materijalno značajne gubitke u toku 2020. godine po osnovu sudskih sporova koji su u toku i, shodno tome, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji za 2019. godinu ne uključuju rezervisanja za potencijalne gubitke po ovom osnovu.

(b) Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije predmet su čestih izmena i različitih tumačenja. Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Grupe mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Grupe. Postoji neizvesnost da li su tumačenja rukovodstva Grupe i prateća dokumentacija dovoljne, i da li odgovaraju zahtevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Grupe smatra da eventualna različita tumačenja ne mogu imati materijalno značajne posledice na konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

38. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Matično preduzeće i Konsolidovano zavisno preduzeće su u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršili usaglašavanje potraživanja od kupaca sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine.

Poslato je 223 izvoda otvorenih stavki (IOS obrasci) kupcima i primljeno 157 IOS-a od dobavljača. IOS-i od dobavljača su se usklađivali sa stanjem na dan 30. juna, 30. septembra, 31. oktobra, 30. novembra i 31. decembra 2019. godine.

Od poslatih IOS-a, od kupaca je vraćeno 117 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 282.239 hiljada, odnosno 57,27% potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2019. godine.

Imajući u vidu da je usaglašavanje sa dobavljačima vršeno kontinuirano u toku godine na 5 različitih datuma, nije praktično navesti koliko iznose usaglašene obaveze sa dobavljačima, ali nije bilo materijalno značajnih neusaglašenih obaveza.

Usaglašenje sa poslovnim bankama sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine nije vršeno.

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Glavni izazov za međunarodnu zajednicu je nedavno izbijanje epidemije korona virusa (Kovid-19), za čiju ekspanziju širom sveta se očekuje da će imati negativan prolazni uticaj na globalnu ekonomiju. Efekti pandemije Kovid-19 na privredne aktivnosti u velikoj meri će zavistiti od obima njegovog mogućeg širenja po svetu i vremena njegovog suzbijanja. Zemlje širom sveta, među njima i Srbija, već su preduzele mere za suzbijanje širenja virusa (npr. ograničenja putovanja, mere karantina), kao i za ublažavanje negativnog uticaja na privredu u pogledu ponude i potražnje putem raznih fiskalnih mera.

U Republici Srbiji je 15. marta 2020. godine doneta Odluka o proglašenju vanrednog stanja zbog epidemije virusa Kovid-19. Vlada Republike Srbije usvojila je i prvi set poreskih mera, odnosno Uredbu o poreskim merama za vreme vanrednog stanja radi ublažavanja ekonomskih posledica nastalih usled korona virusa. Narodna banka Srbije je 17. marta 2020. godine donela Odluku o privremenim merama za očuvanje stabilnosti finansijskog sistema prema kojoj su poslovne banke dužne da dužnicima ponude zastoje u otplati (moratorijum) njihovih obaveza prema bankama za period trajanja vanrednog stanja.

Rukovodstvo Grupe je preduzelo sve neophodne mere na osnovu preporuka Ministarstva zdravlja i Vlade Republike Srbije. Grupa značajan deo svog poslovanja obavlja daljinski od kuće u skladu sa smernicama Vlade Republike Srbije, dok se jedan broj neophodnih funkcija obavlja iz sedišta Grupe. Nije došlo do zastoja poslovanja i ulažu se maksimalni naponi kako bi se prebrodila trenutna teška poslovna situacija na tržištu.

Očekuje se da će pandemija korona visura imati znatan negativan ekonomski uticaj na drugi kvartal 2020. godine, a možda i do kraja 2020. godine, nakon čega se očekuje relativna stabilizacija ekonomskih prilika. U takvom slučaju, ne može se isključiti negativan uticaj na poremećaje u lancima snabdevanja, smanjenje potražnje za robom i uslugama koje Grupa pruža, kao i naplatu potraživanja.

Grupa konstantno prati razvoj situacije i povećala je nivo spremnosti, tako što prilagođava odluke i aktivnosti u cilju obezbeđenja kontinuiteta u pružanju usluga kupcima, izmirenja ugovorenih obaveza prema dobavljačima i zaštite odgovarajućeg nivoa kapitala i likvidnosti.

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2019.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

39. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA (Nastavak)

Na bazi trenutno raspoloživih informacija i trenutne situacije, rukovodstvo Grupe procenjuje da će novonastala situacija uticati u određenoj meri na pad poslovne aktivnosti, obim prodaje i profitabilnost, posebno u drugom kvartalu 2020. godine, ali ne u meri da ugrozi nastavak poslovanja Grupe u narednom periodu.

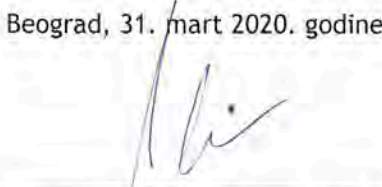
Izuzev prethodno navedenog, nije bilo drugih značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene konsolidovane finansijske izveštaje Grupe za 2019. godinu.

40. DEVIZNI KURSEVI

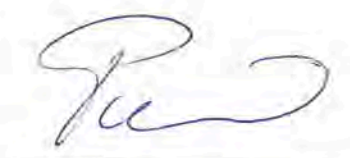
Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	31.12.2019.	U RSD 31.12.2018.
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779
GBP	137,5998	131,1816

Beograd, 31. mart 2020. godine

Slavoljub Kačarević
Generalni direktor

Predrag Vuković
Finansijski direktor

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ

“ИНФОРМАТИКА” акционарско друштво

- Надзорни одбор -

Бр: 1/4-2

Датум: 31. март 2020. године

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ГРУПЕ “ИНФОРМАТИКА” за 2019. годину

УВОД

Групу “Информатика” (у даљем тексту “Група”) чине:

- Матично предузеће “Информатика” а.д. Београд, ул. Јеврејска бр. 32, основано 1976. године; и
- Зависно правно лице “Direct Link” д.о.о. Београд, ул. Мике Аласа бр. 9, основано 1998. године. Учешће Матичног предузећа у власништву је 100%.

Основна делатност Матичног предузећа, као и његовог зависног правног лица је производња, имплементација и одржавање рачунарских програма и опреме, као и индустријских рачунара и сродних решења.

Матично предузеће је једна од најдуговечнијих информатичких фирми у региону, једно од ретких које покрива како индустријску, тако и пословну информатику, што га сврстава у престижну групу компанија које носе назив 4Г систем интегратора.

Матично предузеће опслужује информационе системе свих тржишних сегмената, а најзначајније резултате остварује израдом сложених информатичких решења намењених дигитализацији основне делатности великих клијената из приватног и државног сектора.

Матично предузеће поседује сертификоване стандарде квалитета ISO9001, ISO14001 и ISO27001. Стандард квалитета ISO14001 је веома битан, јер он регулише проблематику управљања заштитом животне средине. Група континуирано води рачуна о заштити животне средине.

Редовно се прати законска регулатива у овој области, вреднује и спроводи усаглашеност са њом кроз одговарајуће интерне документе и активности. Применом овог стандарда постижу се ефекти такви да се сав електронски, папирни и други отпад одлаже на засебна места предвиђена за то и предаје надлежним овлашћеним предузећима за рециклажу.

Такође, стално се тежи развоју нових производа са што мањим учешћем штетних материја и већом енергетском ефикасношћу. У текућем пословању посебно је изражена опредељеност ка уштедама у потрошњи електричне енергије и воде.

Корпоративно управљање је комбинација процеса и структура успостављених од стране Надзорног одбора, како би информисао, усмеравао, управљао и надзирао активности организације на путу остварења њених циљева.

Матично предузеће у свом раду примењује Кодекс корпоративног управљања, са акцентом на део који се односи на друштва чијим се акцијама тргује на организованом тржишту - берзи, јер је Матично предузеће отворено акционарско друштво чијим акцијама се тргује на организованом тржишту Београдске берзе од маја 2007. године.

УВОД (Наставак)

На дан 31. децембра 2019. године стање власништва према Централном регистру хартија од вредности је следеће:

- Укупан број акција Матичног предузећа је 180.011, а поседује их 407 акционара правних и физичких лица.
- Десет највећих акционара на дан 31. децембра 2019. године су:

Р. бр.	Акционари	Бр. акција	% учешћа
1.	ЈП "Србијагас" Нови Сад	55.000	30,55%
2.	Информатика а.д. - сопствене акције	16.493	9,16%
3.	Семпиола Инвест Лимитед	7.025	3,90%
4.	Драгаш Никола	5.748	3,19%
5.	Транспортшпед д.о.о. Београд	4.534	2,52%
6.	Мишић Оливера	3.398	1,89%
7.	МОМЕНТУМ SECURITIES АД - збирни рачун	3.362	1,88%
8.	Тошић Зоран	3.277	1,82%
9.	Блумарк Инвестментс	2.500	1,39%
10.	Срећковић Слободан	2.198	1,22%

У Групи је на дан 31. децембра 2019. године на неодређено време запослено 138 радника (31. децембар 2018. године: 134 запослена) врло високе квалификационе структуре, великог радног искуства и специјализованих знања из свих области најсавременијих рачунарских и информационих технологија. Велики број радника има међународно признате сертификате.

Од наведеног броја у Матичном предузећу запослено је 130 радника (31. децембар 2018. године: 130 радника), а у зависном правном лицу 8 (31. децембар 2018. године: 4 радника).

У циљу што брже интервенције код корисника и рационалнијег пословања запослени су поред Београда лоцирани у следећим регионалним центрима: Нови Сад и Ниш. Поред стално запослених радника Група по потреби ангажује наше најеминентније информатичке стручњаке са факултета и института.

Група има у власништву 6.657 м² добро опремљеног пословног простора за потребе производње, сервиса, пројектовања и израде информационих система. Највише пословног простора је у Београду и то око 85% од исказаног власништва, а остатак у највећим привредним центрима Србије и бившим југословенским републикама.

За производњу нове и одржавање постојеће рачунарске опреме Група је опремљена најсавременијим електронским уређајима и инструментима, као и већим бројем производних линија и сервисних центара. За брзе интервенције на терену Група је опремила неколико мобилних екипа са потребном опремом, уређајима и резервним деловима. Такође, Група има и сектор за комуникацију који пројектује и реализује активне и пасивне рачунарске мреже.

Успешна дугогодишња сарадња са најпризнатијим светским фирмама као што су Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys омогућава Групи примену најновијих достигнућа из области савремених информационих технологија.

ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ГРУПЕ

Пословање у 2019. години одвијало се у условима оштре конкуренције у овој области пословања, те брзог технолошког развоја информатичке индустрије због чега се посебна брига водила о условима набавке и набавним ценама, како би Група била што конкурентнија.

Позитиван резултат пословања Групе остварен у 2019. години је значајно бољи него у 2018. години, што је значајан показатељ стабилности развоја пословања. Овакав резултат је настао првенствено као резултат континуираног праћења трошкова и тежње да се исти сведу на оптимални ниво.

Наводимо неколико кључних показатеља из финансијских извештаја Групе за 2019. годину:

- Укупни приходи, који поред пословних прихода садрже финансијске и остале облике прихода, остварени су у износу од РСД 3.338.327 хиљада.
- Укупни расходи, који поред пословних расхода, садрже финансијске и остале облике расхода, остварени су у износу од РСД 3.308.588 хиљада.
- Из претходно наведених података види се да добитак из редовног пословања пре опорезивања износи РСД 29.739 хиљада, а по одбитку нето губитка пословања које се обуставља у износу од РСД 169 хиљада, добитак пре опорезивања износи РСД 29.570 хиљада.
- Порез на добитак, односно порески расход периода износи РСД 6.188 хиљада, док одложени порески приход периода износи РСД 1.862 хиљаде. Коначан нето добитак после опорезивања за 2019. годину износи РСД 25.244 хиљаде (2018. година: РСД 20.880 хиљада), што представља 140 динара нето зараде по акцији. Нето добитак бележи пораст од 20,9% у односу на претходну годину.

Јачина, односно вредност Групе делимично се квалификује кроз исказан финансијски резултат у текућој години, али се права вредност може квалификовати кроз показатеље његове имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2019. године:

- Нето имовина Групе изражена кроз сопствени капитал је РСД 1.096.038 хиљада (31. децембар 2018. године: РСД 1.083.802 хиљаде). Капитал је већи у односу на предходну годину за РСД 12.236 хиљада, а што је резултат исказане добити из пословања, уз минимално умањење због повећања актуарског губитка код обрачуна дугорочних резервисања и уз умањење због расподеле дела остварене добити из 2018. године кроз дивиденде.
- Укупна пословна имовина Групе је РСД 1.925.832 хиљаде, односно за РСД 104.562 хиљаде је мања у односу на предходну годину, када је износила РСД 2.030.394 хиљаде.
- Стална имовина је у целости покривена сопственим изворима.
- Залихе, краткорочна потраживања, пласмани и готовина у износу од РСД 982.268 хиљада су значајно веће од краткорочних обавеза које износе РСД 730.305 хиљада.

Остали битни показатељи пословања Групе у 2019. години приказани су како следи:

• Економичност пословања (пословни приходи/пословни расходи)	1,01
• Рентабилност пословања (нето добитак/укупан капитал)	0,02
• Нето принос на сопствени капитал (нето добитак/акцијски капитал)	0,07
• Степен задужености (обавезе/капитал)	0,67
• Ликвидност 1. степена (готовина и готовински еквиваленти/краткорочне обавезе)	0,27
• Ликвидност 2. степена (обртна имовина минус залихе/краткорочне обавезе)	1,02
• Нето обртни капитал (обртна имовина минус краткорочне обавезе)	РСД 296.201 хиљаду.

ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ГРУПЕ (Наставак)

Овакви показатељи структуре активе и пасиве одраз су дугогодишњег стабилног пословања Групе, али и тежње Групе да даље развија и унапређује своје пословање.

На исказане финансијске показатеље из биланса успеха утицали су многи фактори, од којих у наставку текста наводимо неке од најзначајнијих.

(а) Спољни фактори који су утицали на пословање

Ова група фактора увек има значајан утицај на пословање. Група на њих нема утицаја, те је руководство своје пословне активности преусмеравало и прилагођавало условима таквог пословања, како би смањило негативне ефекте истих, а искористило позитивне.

Најважнији показатељи на које Групе нема утицаја, су:

- Остварена годишња инфлација у Републици Србији за 2019. годину износи 2,0%.
- Курс за ЕУР у току 2019. године је забележио блаже осцилације и незнатно је ојачао уз константан благи тренд јачања, тако да је крајем 2019. године РСД био јачи према ЕУР у односу на крај 2018. године за 0,51%.
- Курс УСД у односу на РСД је имао веће флукуације у току 2019. године, посебно у трећем кварталу. На крају 2019. године у односу на крај 2018. године УСД је био виши за 1,48%.

Највећи купци Групе су јавна предузећа, министарства и други државни органи код којих послове добијамо у поступцима јавних набавки са уговореном вредношћу посла у динарима и роковима за извршење посла, често, у трајању од неколико месеци па до годину дана. У том периоду су присутне промене курса, те стога и постоји изложеност финансијском и девизном ризику. Свакодневним праћењем ових фактора од стране руководства и доношењем правовремених пословних одлука, ризик је знатно смањен, а позитивна кретања су искоришћена.

Група одржава тренд раста пословних прихода и успело је да оствари виши ниво продаје у току 2019. године. Наши стални напори су да одржимо и проширимо комуникацију са купцима. Пратимо њихову платежну способност и одлуке доносимо у складу са тим.

(б) Унутрашњи фактори који су утицали на пословање

У циљу доношења правилних и правовремених пословних одлука Група континуирано у току године прати све аспекте свог пословања и месечно анализира и резимира остварене финансијске резултате.

Број запослених у сталном радном односу на неодређено време на крају 2019. године износио је 138, а на одређено радно време био је запослен 21 радник. Стратегија кадровске политике у 2019. години била је иста као и у претходним годинама: значајније не повећавати број запослених, а по могућности смањити број пре свега природним одливом (одласком у пензију и другим моделима смањења у складу са Законом о раду). Такође, тежи се сталном унапређењу структуре запослених, ангажовањем искусних стручњака из разних области пословања.

У складу са тржишним условима, потребама купаца, склопљеним уговорима и њиховом реализацијом, Група је формирала стручне тимове различитих структура ради постизања што бољих резултата. Такво континуирано прилагођавање потребама тржишта утицало је да се Група одржи на тржишту и заврши пословну годину позитивно.

Детаљне информације о изложености Групе ризицима и управљању финансијским ризицима, на бази успостављеног оквира и усвојених политика за управљање ризицима, обелодањене су у Напомени 4. уз консолидоване финансијске извештаје Групе за 2019. годину.

СТРАТЕГИЈА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА 2020. ГОДИНУ И ПРОГРАМ МЕРА ШТЕДЊЕ У ЦИЉУ ОЧУВАЊА КАПИТАЛА ГРУПЕ

Група ће и даље настојати да прошири своје тржишно присуство и да један део својих производа и услуга у току 2020. године изведе на инострана тржишта, како би у наредним годинама имала већи прилив девиза и самим тим још мањи девизни ризик пословања.

Имајући у виду да већ дужи низ година изводимо разне пројекте на тржишту Русије, очекујемо да ће Група и у току 2020. године даље наставити са реализацијом развоја пословања на иностраним тржиштима. На овај план у одређеној мери може негативно да утиче тренутна глобална здравствена ситуација изазвана пандемијом корона висура, али она може евентуално само да пролонгира извођење пројеката, без довођења у питање њиховог извођења.

Група је све очекиване ефекте имала у виду када је поставила параметре за Финансијски план за 2020. годину, од којих наводимо најзначајније:

- Плански циљ је позитиван финансијски резултат. Према датим претпоставкама и сачињеном Плану, планирана добит износи од РСД 25 до 27 милиона.
- За остварење горе наведеног планског циља спроводе се мере оптимизације режијских трошкова, тако да су за 2020. годину они планирани приближно на нивоу остварења у 2019. години, без обзира на очекивану стопу инфлације. У ове трошкове су укључене и зараде. Сматрамо да нема простора за накнадно постизање уштеда без значајнијег смањења броја запослених, што за собом повлачи остале последице, пре свега социјални аспект, али и ризик за текуће пословање. Такође, озбиљан напор ће бити уложен у оптимизацију процеса набавке и набавних цена, како би се остварила виша маржа. Поред свега наведеног, Група ће настојати да у својим укупним пословним приходима даље повећава учешће прихода од услуга чиме би се додатно допринело бољем свеукупном нето резултату.
- За измирење пројектованих расхода неопходно је остварити приходе који су планирани на нивоу од 3 до 3,5 милијарде динара.

ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Главни изазов за међународну заједницу је недавно избијање епидемије корона вируса (Covid-19), за чију експанзију широм света се очекује да ће имати негативан пролазни утицај на глобалну економију. Ефекти пандемије Covid-19 на привредне активности у великој мери ће зависити од обима његовог могућег ширења по свету и времена његовог сузбијања. Земље широм света, међу њима и Србија, већ су предузеле мере за сузбијање ширења вируса (нпр. ограничења путовања, мере карантина), као и за ублажавање негативног утицаја на привреду у погледу понуде и потражње путем разних фискалних мера.

У Републици Србији је 15. марта 2020. године донета Одлука о проглашењу ванредног стања због епидемије вируса Covid-19. Влада Републике Србије усвојила је и први сет пореских мера, односно Уредбу о пореским мерама за време ванредног стања ради ублажавања економских последица насталих услед корона вируса.

Руководство Групе је предузело све неопходне мере на основу препорука Министарства здравља и Владе Републике Србије. Очекује се да ће пандемија корона висура имати негативан економски утицај на други квартал 2020. године, а можда и до краја 2020. године, након чега се очекује релативна стабилизација економских прилика. У таквом случају, не може се искључити негативан утицај на поремећаје у ланцима снабдевања, смањење потражње за робом и услугама које Група пружа, наплату потраживања, као и укупн резултат пословања. Група континуирано прати развој ситуације и повећала је ниво спремности, тако што прилагођава одлуке и политике у циљу обезбеђења континуитета у пружању услуга купцима, измирења уговорених обавеза према добављачима и заштите одговарајућег нивоа капитала и ликвидности.

Група је организовала значајан део свог пословања даљински од кућа запослених у складу са смерницама Владе Републике Србије, док један број неопходних функција се обавља из седишта Групе. Није дошло до заустављања пословања и улажу се максимални напори како би се пребродила тренутна тешка пословна ситуација на тржишту. На бази тренутно расположивих информација и тренутне ситуације, руководство Групе процењује да ће новонастала ситуација утицати у одређеној мери на пад пословне активности, обим продаје и профитабилност посебно у другом кварталу 2020. године, али не у мери да угрози наставак пословања Групе у наредном периоду.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Више развојних екипа Групе ради на истраживању и развоју, као и даљем усаршавању постојећих софтверских пакета различитих намена, који се доминантно развијају на *Microsoft* платформама. Неки од ових пакета се већ налазе у комерцијалној употреби.

АКЦИЈЕ МАТИЧНОГ ПРЕДУЗЕЋА НА БЕОГРАДСКОЈ БЕРЗИ

Иако је кретање на Београдској берзи доступно свакодневно свим заинтересованим акционарима, сматрамо да није сувишно да наведемо наше виђење вредности акција Матичног предузећа, иако знамо да се њихова права тржишна вредност може сагледати тек при значајнијем обиму промета, што код акција Матичног предузећа није случај.

Вредност акције Матичног предузећа на дан 31. децембра 2019. године износила је РСД 1.200,00 и у току 2019. године дошло је до раста цене акције (на дан 31. децембра 2018. године цена акције је износила РСД 701,00), мада је укупан годишњи промет био веома мали - укупно 982 акције, односно 0,55% укупно издатих акција. Сматрамо да тренутна вредност акција Матичног предузећа није одраз реалне вредности капитала, јер израчуната обрачунска вредност акција на основу капитала на дан 31. децембра 2019. године износи РСД 6.295,84.

У току 2019. и 2018. године, Матично предузеће није стицало сопствене акције.

Напомене:

Због обавезе примене Међународних стандарда финансијског извештавања прописаних Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019), као и важећим одредбама претходног Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013 и 30/2018), као и осталом применљивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији, састављене напомене уз консолидоване финансијске извештаје Групе за 2019. годину, дају врло детаљан приказ свих позиција консолидованог биланса стања и консолидованог биланса успеха, преглед значајних рачуноводствених политика примењених приликом састављања консолидованих финансијских извештаја, као и циљева и политика управљања финансијским ризицима и капиталом Групе.

Поред наведеног, а имајући у виду да консолидовани годишњи извештај о пословању чини обавезан део документације која се предаје заједно са консолидованим финансијским извештајима Групе, у овом извештају се нисмо задржавали на обелодањивању појединачних цифара, јер су оне садржане и обелодањене у консолидованим финансијским извештајима и напоменама Групе за 2019. годину.

Група подлеже обавезној (законској) ревизији консолидованих финансијских извештаја. Ревизију обавља Друштво за ревизију "BDO" д.о.о. Београд. Годишњи консолидовани финансијски извештај је утврђен (одобрен) од стране Надзорног одбора, а тек треба да буде усвојен од стране Скупштине акционара Матичног предузећа, заједно са свим пратећим одлукама које се доносе на редовној седници скупштине акционара.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Слободан Срећковић

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ

“ИНФОРМАТИКА” акционарско друштво

- Надзорни одбор -

Бр: 1/4-2

Датум: 31. март 2020. године

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ ГРУПЕ “ИНФОРМАТИКА” за 2019. годину

УВОД

Групу “Информатика” (у даљем тексту “Група”) чине:

- Матично предузеће “Информатика” а.д. Београд, ул. Јеврејска бр. 32, основано 1976. године; и
- Зависно правно лице “Direct Link” д.о.о. Београд, ул. Мике Аласа бр. 9, основано 1998. године. Учешће Матичног предузећа у власништву је 100%.

Основна делатност Матичног предузећа, као и његовог зависног правног лица је производња, имплементација и одржавање рачунарских програма и опреме, као и индустријских рачунара и сродних решења.

Матично предузеће је једна од најдуговечнијих информатичких фирми у региону, једно од ретких које покрива како индустријску, тако и пословну информатику, што га сврстава у престижну групу компанија које носе назив 4Г систем интегратора.

Матично предузеће опслужује информационе системе свих тржишних сегмената, а најзначајније резултате остварује израдом сложених информатичких решења намењених дигитализацији основне делатности великих клијената из приватног и државног сектора.

Матично предузеће поседује сертификоване стандарде квалитета ISO9001, ISO14001 и ISO27001. Стандард квалитета ISO14001 је веома битан, јер он регулише проблематику управљања заштитом животне средине. Група континуирано води рачуна о заштити животне средине.

Редовно се прати законска регулатива у овој области, вреднује и спроводи усаглашеност са њом кроз одговарајуће интерне документе и активности. Применом овог стандарда постижу се ефекти такви да се сав електронски, папирни и други отпад одлаже на засебна места предвиђена за то и предаје надлежним овлашћеним предузећима за рециклажу.

Такође, стално се тежи развоју нових производа са што мањим учешћем штетних материја и већом енергетском ефикасношћу. У текућем пословању посебно је изражена опредељеност ка уштедама у потрошњи електричне енергије и воде.

Корпоративно управљање је комбинација процеса и структура успостављених од стране Надзорног одбора, како би информисао, усмеравао, управљао и надзирао активности организације на путу остварења њених циљева.

Матично предузеће у свом раду примењује Кодекс корпоративног управљања, са акцентом на део који се односи на друштва чијим се акцијама тргује на организованом тржишту - берзи, јер је Матично предузеће отворено акционарско друштво чијим акцијама се тргује на организованом тржишту Београдске берзе од маја 2007. године.

УВОД (Наставак)

На дан 31. децембра 2019. године стање власништва према Централном регистру хартија од вредности је следеће:

- Укупан број акција Матичног предузећа је 180.011, а поседује их 407 акционара правних и физичких лица.
- Десет највећих акционара на дан 31. децембра 2019. године су:

Р. бр.	Акционари	Бр. акција	% учешћа
1.	ЈП "Србијагас" Нови Сад	55.000	30,55%
2.	Информатика а.д. - сопствене акције	16.493	9,16%
3.	Семпиола Инвест Лимитед	7.025	3,90%
4.	Драгаш Никола	5.748	3,19%
5.	Транспортшпед д.о.о. Београд	4.534	2,52%
6.	Мишић Оливера	3.398	1,89%
7.	МОМЕНТУМ SECURITIES AD - збирни рачун	3.362	1,88%
8.	Тошић Зоран	3.277	1,82%
9.	Блумарк Инвестментс	2.500	1,39%
10.	Срећковић Слободан	2.198	1,22%

У Групи је на дан 31. децембра 2019. године на неодређено време запослено 138 радника (31. децембар 2018. године: 134 запослена) врло високе квалификационе структуре, великог радног искуства и специјализованих знања из свих области најсавременијих рачунарских и информационих технологија. Велики број радника има међународно признате сертификате.

Од наведеног броја у Матичном предузећу запослено је 130 радника (31. децембар 2018. године: 130 радника), а у зависном правном лицу 8 (31. децембар 2018. године: 4 радника).

У циљу што брже интервенције код корисника и рационалнијег пословања запослени су поред Београда лоцирани у следећим регионалним центрима: Нови Сад и Ниш. Поред стално запослених радника Група по потреби ангажује наше најеминентније информатичке стручњаке са факултета и института.

Група има у власништву 6.657 м2 добро опремљеног пословног простора за потребе производње, сервиса, пројектовања и израде информационих система. Највише пословног простора је у Београду и то око 85% од исказаног власништва, а остатак у највећим привредним центрима Србије и бившим југословенским републикама.

За производњу нове и одржавање постојеће рачунарске опреме Група је опремљена најсавременијим електронским уређајима и инструментима, као и већим бројем производних линија и сервисних центара. За брзе интервенције на терену Група је опремила неколико мобилних екипа са потребном опремом, уређајима и резервним деловима. Такође, Група има и сектор за комуникацију који пројектује и реализује активне и пасивне рачунарске мреже.

Успешна дугогодишња сарадња са најпризнатијим светским фирмама као што су Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys омогућава Групи примену најновијих достигнућа из области савремених информационих технологија.

ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ГРУПЕ

Пословање у 2019. години одвијало се у условима оштре конкуренције у овој области пословања, те брзог технолошког развоја информатичке индустрије због чега се посебна брига водила о условима набавке и набавним ценама, како би Група била што конкурентнија.

Позитиван резултат пословања Групе остварен у 2019. години је значајно бољи него у 2018. години, што је значајан показатељ стабилности развоја пословања. Овакав резултат је настао првенствено као резултат континуираног праћења трошкова и тежње да се исти сведу на оптимални ниво.

Наводимо неколико кључних показатеља из финансијских извештаја Групе за 2019. годину:

- Укупни приходи, који поред пословних прихода садрже финансијске и остале облике прихода, остварени су у износу од РСД 3.338.327 хиљада.
- Укупни расходи, који поред пословних расхода, садрже финансијске и остале облике расхода, остварени су у износу од РСД 3.308.588 хиљада.
- Из претходно наведених података види се да добитак из редовног пословања пре опорезивања износи РСД 29.739 хиљада, а по одбитку нето губитка пословања које се обуставља у износу од РСД 169 хиљада, добитак пре опорезивања износи РСД 29.570 хиљада.
- Порез на добитак, односно порески расход периода износи РСД 6.188 хиљада, док одложени порески приход периода износи РСД 1.862 хиљаде. Коначан нето добитак после опорезивања за 2019. годину износи РСД 25.244 хиљаде (2018. година: РСД 20.880 хиљада), што представља 140 динара нето зараде по акцији. Нето добитак бележи пораст од 20,9% у односу на претходну годину.

Јачина, односно вредност Групе делимично се квалификује кроз исказан финансијски резултат у текућој години, али се права вредност може квалификовати кроз показатеље његове имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2019. године:

- Нето имовина Групе изражена кроз сопствени капитал је РСД 1.096.038 хиљада (31. децембар 2018. године: РСД 1.083.802 хиљаде). Капитал је већи у односу на предходну годину за РСД 12.236 хиљада, а што је резултат исказане добити из пословања, уз минимално умањење због повећања актуарског губитка код обрачуна дугорочних резервисања и уз умањење због расподеле дела остварене добити из 2018. године кроз дивиденде.
- Укупна пословна имовина Групе је РСД 1.925.832 хиљаде, односно за РСД 104.562 хиљаде је мања у односу на предходну годину, када је износила РСД 2.030.394 хиљаде.
- Стална имовина је у целости покривена сопственим изворима.
- Залихе, краткорочна потраживања, пласмани и готовина у износу од РСД 982.268 хиљада су значајно веће од краткорочних обавеза које износе РСД 730.305 хиљада.

Остали битни показатељи пословања Групе у 2019. години приказани су како следи:

• Економичност пословања (пословни приходи/пословни расходи)	1,01
• Рентабилност пословања (нето добитак/укупан капитал)	0,02
• Нето принос на сопствени капитал (нето добитак/акцијски капитал)	0,07
• Степен задужености (обавезе/капитал)	0,67
• Ликвидност 1. степена (готовина и готовински еквиваленти/краткорочне обавезе)	0,27
• Ликвидност 2. степена (обртна имовина минус залихе/краткорочне обавезе)	1,02
• Нето обртни капитал (обртна имовина минус краткорочне обавезе)	РСД 296.201 хиљаду.

ПРИКАЗ РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ГРУПЕ (Наставак)

Овакви показатељи структуре активе и пасиве одраз су дугогодишњег стабилног пословања Групе, али и тежње Групе да даље развија и унапређује своје пословање.

На исказане финансијске показатеље из биланса успеха утицали су многи фактори, од којих у наставку текста наводимо неке од најзначајнијих.

(а) Спољни фактори који су утицали на пословање

Ова група фактора увек има значајан утицај на пословање. Група на њих нема утицаја, те је руководство своје пословне активности преусмеравало и прилагођавало условима таквог пословања, како би смањило негативне ефекте истих, а искористило позитивне.

Најважнији показатељи на које Групе нема утицаја, су:

- Остварена годишња инфлација у Републици Србији за 2019. годину износи 2,0%.
- Курс за ЕУР у току 2019. године је забележио блаже осцилације и незнатно је ојачао уз константан благи тренд јачања, тако да је крајем 2019. године РСД био јачи према ЕУР у односу на крај 2018. године за 0,51%.
- Курс УСД у односу на РСД је имао веће флукуације у току 2019. године, посебно у трећем кварталу. На крају 2019. године у односу на крај 2018. године УСД је био виши за 1,48%.

Највећи купци Групе су јавна предузећа, министарства и други државни органи код којих послове добијамо у поступцима јавних набавки са уговореном вредношћу посла у динарима и роковима за извршење посла, често, у трајању од неколико месеци па до годину дана. У том периоду су присутне промене курса, те стога и постоји изложеност финансијском и девизном ризику. Свакодневним праћењем ових фактора од стране руководства и доношењем правовремених пословних одлука, ризик је знатно смањен, а позитивна кретања су искоришћена.

Група одржава тренд раста пословних прихода и успело је да оствари виши ниво продаје у току 2019. године. Наши стални напори су да одржимо и проширимо комуникацију са купцима. Пратимо њихову платежну способност и одлуке доносимо у складу са тим.

(б) Унутрашњи фактори који су утицали на пословање

У циљу доношења правилних и правовремених пословних одлука Група континуирано у току године прати све аспекте свог пословања и месечно анализира и резимира остварене финансијске резултате.

Број запослених у сталном радном односу на неодређено време на крају 2019. године износио је 138, а на одређено радно време био је запослен 21 радник. Стратегија кадровске политике у 2019. години била је иста као и у претходним годинама: значајније не повећавати број запослених, а по могућности смањити број пре свега природним одливом (одласком у пензију и другим моделима смањења у складу са Законом о раду). Такође, тежи се сталном унапређењу структуре запослених, ангажовањем искусних стручњака из разних области пословања.

У складу са тржишним условима, потребама купаца, склопљеним уговорима и њиховом реализацијом, Група је формирала стручне тимове различитих структура ради постизања што бољих резултата. Такво континуирано прилагођавање потребама тржишта утицало је да се Група одржи на тржишту и заврши пословну годину позитивно.

Детаљне информације о изложености Групе ризицима и управљању финансијским ризицима, на бази успостављеног оквира и усвојених политика за управљање ризицима, обелодањене су у Напомени 4. уз консолидоване финансијске извештаје Групе за 2019. годину.

СТРАТЕГИЈА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА 2020. ГОДИНУ И ПРОГРАМ МЕРА ШТЕДЊЕ У ЦИЉУ ОЧУВАЊА КАПИТАЛА ГРУПЕ

Група ће и даље настојати да прошири своје тржишно присуство и да један део својих производа и услуга у току 2020. године извезе на инострана тржишта, како би у наредним годинама имала већи прилив девиза и самим тим још мањи девизни ризик пословања.

Имајући у виду да већ дужи низ година изводимо разне пројекте на тржишту Русије, очекујемо да ће Група и у току 2020. године даље наставити са реализацијом развоја пословања на иностраним тржиштима. На овај план у одређеној мери може негативно да утиче тренутна глобална здравствена ситуација изазвана пандемијом корона висура, али она може евентуално само да пролонгира извођење пројеката, без довођења у питање њиховог извођења.

Група је све очекиване ефекте имала у виду када је поставила параметре за Финансијски план за 2020. годину, од којих наводимо најзначајније:

- Плански циљ је позитиван финансијски резултат. Према датим претпоставкама и сачињеном Плану, планирана добит износи од РСД 25 до 27 милиона.
- За остварење горе наведеног планског циља спроводе се мере оптимизације режијских трошкова, тако да су за 2020. годину они планирани приближно на нивоу остварења у 2019. години, без обзира на очекивану стопу инфлације. У ове трошкове су укључене и зараде. Сматрамо да нема простора за накнадно постизање уштеда без значајнијег смањења броја запослених, што за собом повлачи остале последице, пре свега социјални аспект, али и ризик за текуће пословање. Такође, озбиљан напор ће бити уложен у оптимизацију процеса набавке и набавних цена, како би се остварила виша маржа. Поред свега наведеног, Група ће настојати да у својим укупним пословним приходима даље повећава учешће прихода од услуга чиме би се додатно допринело бољем свеукупном нето резултату.
- За измирење пројектованих расхода неопходно је остварити приходе који су планирани на нивоу од 3 до 3,5 милијарде динара.

ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ПРОТЕКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Главни изазов за међународну заједницу је недавно избијање епидемије корона вируса (Covid-19), за чију експанзију широм света се очекује да ће имати негативан пролазни утицај на глобалну економију. Ефекти пандемије Covid-19 на привредне активности у великој мери ће зависити од обима његовог могућег ширења по свету и времена његовог сузбијања. Земље широм света, међу њима и Србија, већ су предузеле мере за сузбијање ширења вируса (нпр. ограничења путовања, мере карантина), као и за ублажавање негативног утицаја на привреду у погледу понуде и потражње путем разних фискалних мера.

У Републици Србији је 15. марта 2020. године донета Одлука о проглашењу ванредног стања због епидемије вируса Covid-19. Влада Републике Србије усвојила је и први сет пореских мера, односно Уредбу о пореским мерама за време ванредног стања ради ублажавања економских последица насталих услед корона вируса.

Руководство Групе је предузело све неопходне мере на основу препорука Министарства здравља и Владе Републике Србије. Очекује се да ће пандемија корона висура имати негативан економски утицај на други квартал 2020. године, а можда и до краја 2020. године, након чега се очекује релативна стабилизација економских прилика. У таквом случају, не може се искључити негативан утицај на поремећаје у ланцима снабдевања, смањење потражње за робом и услугама које Група пружа, наплату потраживања, као и укупн резултат пословања. Група континуирано прати развој ситуације и повећала је ниво спремности, тако што прилагођава одлуке и политике у циљу обезбеђења континуитета у пружању услуга купцима, измирења уговорених обавеза према добављачима и заштите одговарајућег нивоа капитала и ликвидности.

Група је организовала значајан део свог пословања даљински од кућа запослених у складу са смерницама Владе Републике Србије, док један број неопходних функција се обавља из седишта Групе. Није дошло до заустављања пословања и улажу се максимални напори како би се пребродила тренутна тешка пословна ситуација на тржишту. На бази тренутно расположивих информација и тренутне ситуације, руководство Групе процењује да ће новонастала ситуација утицати у одређеној мери на пад пословне активности, обим продаје и профитабилност посебно у другом кварталу 2020. године, али не у мери да угрози наставак пословања Групе у наредном периоду.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Више развојних екипа Групе ради на истраживању и развоју, као и даљем усаршавању постојећих софтверских пакета различитих намена, који се доминантно развијају на *Microsoft* платформама. Неки од ових пакета се већ налазе у комерцијалној употреби.

АКЦИЈЕ МАТИЧНОГ ПРЕДУЗЕЋА НА БЕОГРАДСКОЈ БЕРЗИ

Иако је кретање на Београдској берзи доступно свакодневно свим заинтересованим акционарима, сматрамо да није сувишно да наведемо наше виђење вредности акција Матичног предузећа, иако знамо да се њихова права тржишна вредност може сагледати тек при значајнијем обиму промета, што код акција Матичног предузећа није случај.

Вредност акције Матичног предузећа на дан 31. децембра 2019. године износила је РСД 1.200,00 и у току 2019. године дошло је до раста цене акције (на дан 31. децембра 2018. године цена акције је износила РСД 701,00), мада је укупан годишњи промет био веома мали - укупно 982 акције, односно 0,55% укупно издатих акција. Сматрамо да тренутна вредност акција Матичног предузећа није одраз реалне вредности капитала, јер израчуната обрачунска вредност акција на основу капитала на дан 31. децембра 2019. године износи РСД 6.295,84.

У току 2019. и 2018. године, Матично предузеће није стицало сопствене акције.

Напомене:

Због обавезе примене Међународних стандарда финансијског извештавања прописаних Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019), као и важећим одредбама претходног Закона о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 62/2013 и 30/2018), као и осталом применљивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији, састављене напомене уз консолидоване финансијске извештаје Групе за 2019. годину, дају врло детаљан приказ свих позиција консолидованог биланса стања и консолидованог биланса успеха, преглед значајних рачуноводствених политика примењених приликом састављања консолидованих финансијских извештаја, као и циљева и политика управљања финансијским ризицима и капиталом Групе.

Поред наведеног, а имајући у виду да консолидовани годишњи извештај о пословању чини обавезан део документације која се предаје заједно са консолидованим финансијским извештајима Групе, у овом извештају се нисмо задржавали на обелодањивању појединачних цифара, јер су оне садржане и обелодањене у консолидованим финансијским извештајима и напоменама Групе за 2019. годину.

Група подлеже обавезној (законској) ревизији консолидованих финансијских извештаја. Ревизију обавља Друштво за ревизију "BDO" д.о.о. Београд. Годишњи консолидовани финансијски извештај је утврђен (одобрен) од стране Надзорног одбора, а тек треба да буде усвојен од стране Скупштине акционара Матичног предузећа, заједно са свим пратећим одлукама које се доносе на редовној седници скупштине акционара.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Слободан Срећковић

Na osnovu tačke 3. stava 2. člana 50. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br 31/2011, 112/2015 i 108/2016), odgovorna lica daju

IZJAVU

Prema našem najboljem saznanju, Godišnji konsolidovani finansijski izveštaj za 2019 godinu sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

U Beogradu, 12.06.2020. godine

Finansijski direktor *

Predrag Vuković

Generalni direktor

Slavoljub Kačarević

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ
РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ
„ИНФОРМАТИКА“ акционарско друштво
Београд, Јеврејска 32.
Број: 127/2020
Датум: 11.06.2020. године

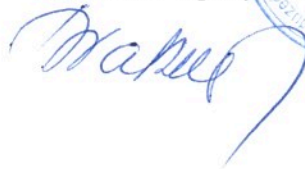
На основу члана 31. Статута Информатике а.д., на 28. редовној Скупштини Друштва,
одржаној 11.06.2020. године, донета је

ОДЛУКА

УСВАЈА СЕ консолидовани годишњи финансијски извештај групе Информатике
за 2019. годину.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Слободан Дракулић

XXVII редовна Скупштина Информатике а.д.